

ŠTAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Schriftleitung u. Verlag: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 - Bezugspreis: jährlich RM 4.80, halbjährlich RM 2.40, vierteljährlich RM 1.20

I. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 29. November 1941

Nr. 36

Borba do končne zmage!

**Velik zunanjepolitičen govor ministra von Ribbentropa - Sovjetski valjar je uničen
Anglija je za vedno izgnana iz Evrope - Nova Evropa na zmagovitem pohodu**

Zunanji minister v. Ribbentrop je naročil v sredo opoldan v hotelu Kaiserhof v Berlinu velik sprejem na čast v prestolnici se nahajajočih državnikov. Pri tej priliki je imel zunanji minister obširen govor o zunanjepolitičnem položaju. Velikega sprejema so se udeležili poleg inozemskih državnikov v Berlinu akreditirani poslaniki vseh tistih držav, ki so združene v paktu proti kominterni. Navzoči so bili nadalje številni člani nemške vlade, generalitete in admirantate ter zastopniki države, stranke in oborožene sile.

Po toplih pozdravnih besedah je minister v. Ribbentrop uvodoma omenil, da bivajo trenutno v prestolnici Nemčije zastopniki Italije, Japonske, Madžarske, Mandžurije, Španije, Romunije, Bolgarije, Slovaške, Hrvaške, Finske, Danske in tudi Kitajske. Minister je poudaril, da so vse te države dne 25. t. m. potrdile svetli pakt proti kominterni, ki izpričuje voljo teh narodov, sodelovati tako dolgo, dokler ne bo uničen zadnji ostanek komunizma, ki ga je smatrati kot strašno duhovno bolezen človečanstva.

Zunanji minister je na to v globokih in temeljnih izjavah orisal mednarodno stanje s posebnim ozirom na stališče osovinskih sil. Ugotovil je že uvodoma, da se je posrečilo junaštva nemške oborožene sile skupno z zavezniškimi četami in prostovoljci iz mnogih dežel Evrope zlomiti državno moč komunizma, ki se po besedah Führerja ne bo nikdar več dvignil. To se ima Evropa zahvaliti Führerju in Duce-u Italije, ki sta kot prva pred 20 leti spoznala boljševiško nevarnost.

Minister je nato podal obsežno predgovodno vojne ter je v svojih izjavah zlasti razkrinjal zarotniško delovanje Anglije in izdajstvo Moskve. Omenil je, kako so bili tudi balkanski načrti Angležev in bolševikov prečrtani. V tej predigrji se je Churchill poklonil pred bolševizmom. Kljub temu je bilo zadnje upanje Angležev v Evropi uničeno v petih mesecih. Vojni pohod na vzhodu je bil največje vo-

jaško dejanje svetovne zgodovine. Nemška vojska je skupno z zavezniški uničila sovjetski jekleni valjar. V. Ribbentrop je nadalje ugotovil, da so vsi pogoji za zmago na naši strani. Poraz bolševizma je tudi za svetovni politični položaj odločilnega pomena. Nemčija, Italija in Japonska so z uničenjem velesile Sovjetske dobile tako premoč, da je ni kombinacije velesil, ki bi se mogla upirati Nemčiji, Italiji in Japonski. Tudi Roosevelt, ki sili svoj narod v vojni vrtnec, Anglije ne more več rešiti. Vojno hujšakstvo predsednika Roosevelta mora plačevati ameriški davkoplačevalec. Minister v. Ribbentrop je ugotovil, da je Anglija izgubljena, ker ji Roosevelt ne more pomagati. Nemčija ni po zlomu Francije iskala nikakršnih možnosti za sklenitev miru, kakor lažejo angleški vojni hujšakci, in je tudi ne bo iskala. Angleži

nihi ne vedo, kako močna je Nemčija. Pred našimi očmi maršira nova Evropa.

Na koncu svojega govora je minister v. Ribbentrop poudaril, da Evrope ni mogoče vojaško napasti, ter da je tudi gospodarsko zavarovana. Z novim evropskim redom pod vodstvom osovine in njenih prijateljev koraka tudi novi red v Vzhodni Aziji pod vodstvom Japonske in njenih prijateljev. Tega razvoja ne bo nikdo preprečil. O zmagi mladih narodov za novi red proti mednarodni kliki židovskih mešetarjev in političnih tlačilcev lastnih narodov pač ni mogoče dvomiti. Previdnost je doslej našo borbo blagoslovila bogato in nam bo tudi pomagala pri dokončnem uničenju napadalcev proti novemu redu prebujajočega se sveta.

„Podlaga novega svetovnega reda“

„Solidarična moč vseh mladih narodov sveta proti hegemoniji židovsko-plutokratskega svetovnega boljševizma“

Iz Rima poročajo: Italijanska poluradna agencija Stefani označuje velik protiboljševiški sestanek evropskih narodov v Berlinu kot dogodek svetovno-zgodovinskega pomena. V svojem komentarju poudarja omenjena agencija sledeče vidike:

1. Sestanek predstavlja eno izmed podlag novega svetovnega reda, ki bo protiboljševiški.

2. Po izločitvi vojaške nevarnosti s strani boljševizma preostanejo bolševikom prijazne kvasne glivice, posejane s strani židovske internacionale in zarotnikov v taboru anglosaške plutokracije. Te sile, ki naj bi uničile stoletno moč Evrope, je treba odstraniti. Židovsko-anglosaška plutokracija potrebuje v Evropi koruptnejše in za njene svrhe prikladnejše področje. Pakt proti kominterni, ki prekaša za bodočnost okvir boljševiškega čuda, pomeni

mobilizacijo močnih evropskih sil proti vsem intrigam, naukom in strujam mednarodne vrste, s katerimi skušajo Židje držati Evropo pod svojim gospodstvom.

3. Po zmagovitem dokončanju vojaških problemov se bavijo osovinske sile s polaganjem duhovnih in moralnih temeljev bodočega svetovnega miru, ki ne bo samo političen, nego tudi gospodarski in socialni mir. Osovinske sile grupirajo za to nalogo vse dežele okrog sebe, ki delijo njih program in ki zavzemajo v tem zgodovinskem trenutku tudi svoje stališče.

4. Bolševizem in komunizem nimata prostora v novem svetovnem redu. Novi svetovni red izključuje tudi internacionalno židovsko anglosaško plutokracijo, ki se je okoristila s politiko in diplomacijo boljševizma.

5. Židovskemu pojmovanju gospo-

Svetovni blok proti boljševizmu

Leta 1936 sklenjena pogodba proti kominterni je bila za pet let podaljšana - Bolgarija, Danska, Finska, Hrvatska, Romunija, Slovaška in Kitajska so pristopile k paktu - Velik državni akt v Berlinu

V veleposlanski dvorani nove pisarne Reicha so se zbrali dne 25. t. m. opoldan zastopniki enajst evropskih in vzhodnoazijskih držav, da bi podaljšali dne 25. novembra 1936 sklenjeno pogodbo proti kominterni za nadaljnjih 5 let oziroma izjavili pristop k tej pogodbi.

V omenjeni svečani dvorani so se zbrali že poprej zastopniki nemškega in inozemskega tiska, zastopani pa so bili tudi predstavniki države, stranke in oborožene sile. Ob veliki posvetovalni mizi so zavzeli svoje prostore: zunanji minister v. Ribbentrop v sredini, italijanski zunanji minister grof Ciano ob njegovi desnici in japonski veleposlanik grof Ošima na levi. Ob mizi so nadalje zavzeli svoje prostore zunanji ministri držav, ki so že članice pakta proti kominterni, in sicer Laszlo pl. Bardossy (Madžarska), Lue i Wen (Mandžurija) ter Serrano Suner (Španija). Sledili so zastopniki držav, ki so na povabilo veseli tega pakta podali svoje izjave o pristopu. Navzoči so bili zunanji minister Popov (Bolgarija), zunanji minister Scavenius (Danska), zunanji minister Witting (Finska), zunanji minister dr. Lorković (Hrvatska), podpredsednik vlade Mihail Antonescu (Romunija) in ministrski predsednik dr. Tuka (Slovaška).

Državni akt je v vsej slovesnosti otvoril nemški zunanji minister v. Ribbentrop, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče državnike. Govornik je v svojih izjavah ugotovil, da se je pakt proti kominterni tako obnesel, da so njegovi člani sklenili podaljšanje pogodbe za nadaljnjih pet let. Razen tega je bila povabljenca cela vrsta držav k pristopu. Vse te države so dale svoje pozitivne izjave.

Najprej je prečital poslanik Schmidt protokol o podalšanju. Nato je imel italijanski zunanji minister grof Ciano daljši govor, v katerem je vzbudil spomine na borbo, ki sta jo fašizem in nacionalsocializem vodila za svetost očetnjave in druge dobrine, čijih cilji so nodlaga pričujočega pakta.

Japonski veleposlanik grof Ošima je

darske internacionale, filozofskega materializma in razredne borbe zoperstavljajo sile in države, zbrane v Berlinu, socialistično moč vseh mladih narodov, ki hočejo ustvariti pravičnejšo in častno mednarodno organizacijo. V taki organizaciji naj vsak narod po svojih namenih in navadah živi izven vsake politične hegemonije in gospodarske tiranije.

Berlinski sestanek potrjuje, da je svet odprt za vse narode in da so svetovne ceste lasti tistega, ki hoče čelati.

nato veličal pakt proti kominterni, obenem pa je poudaril vrednost tega pakta za mir na Daljnem vzhodu. Japonska, tako je izjavil govornik, je trdno odločena vzpostaviti novi red na Daljnem vzhodu na podlagi tega pakta.

Madžarski zunanji minister v. Bardossy je v svojem govoru omenil velike Führerjeve zasluge za borbo proti boljševizmu. Govornik je nadalje ugotovil, da je bila Madžarska vse od l. 1919 sama v borbi proti boljševizmu. To borbo je mogla sedaj nadaljevati ob strani zmagovalnih nemških in ostalih zaveznikov čet na vzhodni fronti.

O pomenu pakta proti kominterni za razvoj carstva Mandžukuo je govoril na kratko mandžurski poslanik Lue i Wen.

Prihodnji govornik je bil španski zunanji minister Serrano Suner, ki je spomnil visoki zbor na to, da se na tleh njegove domovine ni morda odigrala meščanska vojna, pač pa obračun z boljševizmom. Te borbe sta se udeležili tudi Italija in Nemčija.

Ob koncu so govorili zastopniki Bolgarije, Danske, Finske, Hrvatske, Romunije in Slovaške (brzojavka kitajskega zunanjega ministra je bila prečitana), torej držav, ki so izjavile svoj pristop. V svojih govorih so ugotovili, da so njihove vlade trdno odločene, boriti se proti svetovnemu sovražniku boljševizmu. Globok vtis so zlasti na-

pravila izvajanja finskega zunanjega ministra Wittinga, ki je poročal o večstoletni borbi svojega naroda.

Sklepoma je ugotovil zunanji minister von Ribbentrop v daljših in tehtnih izjavah, da je nastal pakt proti kominterni iz jasnega spoznanja, da zamore le skupna obrambna fronta vseh zdravih držav zavarovati Evropo proti nevarnosti boljševizma. Razlogi, ki so vodili k paktu proti kominterni, so se sedaj prikazali v vsej jasnosti. Moskva je dokazala, da je hotela doseči svoj cilj z vsem svojim državnim aparatom. Toda danes stoji svetovna fronta proti boljševizmu. Gotova stvar je, da so vsi v tem paktu združeni narodi trdno odločeni, ne mirovati vse dotlej, dokler ne bo popolnoma uničena komunistična internacionala.

Ne samo nemški tisk, tudi časopisje iz držav članic pakta proti kominterni posveča berlinskemu sestanku državnikov kar največji pomen. Tako piše madžarski vladni list »Magyarország«, da je berlinski sestanek največji diplomatski uspeh osovine. Učinek tega sestanka je velik, njegovi uspehi so pomembni. Prvikrat je pokazal evropski kontinent resnično vzajemni obraz v borbi proti veliki nevarnosti boljševizma.

Zelo točno je označil pomen berlinskega sestanka španski tisk. List »Informaciones« piše med drugim: »Fronte so jasno razdeljene. Anglosaški svet

(PK.-Aufnahme: Kriegsbericht-Tepper)

Über grundlose Wege hinweg arbeiten sich mühsam die Fahrzeuge des Nachschubs nach vorn, um Munition und Verpflegung zu bringen.

Bundesführer Franz Steindl:

Jasne politične fronte na Spodnjem Štajerskem

V času od 25. oktobra do 16. novembra 1941 se je vršilo na Spodnjem Štajerskem 386 javnih zborovanj. Na teh zborovanjih so govorniki organizacije Steirischer Heimatbund govorili pred 117.000 Spodnještajerci. Zborovalni prostori v mestih in na deželi so bili premajhni in niso zajeli množice spodnještajerskih delavcev in kmetov, ki so prišli po cele ure daleč, da bi slišali politične parole.

Ker so bili vsi vpostavljeni govorniki poprej natančno izšolani in razen tega tudi obvezani, govoriti po predloženem pismenem konceptu, je po uspešnem zborovalnem valu možno govoriti o prvem edinstvenem političnem izravnanju vsega spodnještajerskega prebivalstva.

Spodnja Štajerska je zopet in tokrat dokončno sestavni del Nemčije, akopprav še formalna vključitev ni

se je pobratil s komunizmom. Zdrava Evropa, ojačena v stoletni borbi za svoj obstanek, opirajoč se na stoletno tradicijo, je stopila v boj. Nemčija je v miru ustvarila pakt proti kominterni, ker je Führerjev dalekovidni pogled pravočasno spoznal veliko nevarnost za evropsko bodočnost. Leta 1936 je bil pakt proti kominterni še jez proti pogubni propagandi komunistične internacionale. Danes je jeklena fronta, ob kateri si sovražniki razbijajo glave. V sličnem smislu piše tudi finski, slovaški, hrvaški, bolgarski in japonski tisk.

bila proglašena. Toda Nemčija stoji v največji borbi vseh časov, ona se bori za biti ali ne biti. Zakoni te vojne ter iz nje izhajajoče idejne in gnotne obveznosti so tvorili del izrečenih referatov, dočim je bil drugi del posvečen izrecnim »spodnještajerskim vprašanjem«.

Štajerska in njeni ljudje so pripadali nad tisoč let nemškemu življenjskem je v primeri s to skupnostjo pretrgoma sestavni del dežele Štajerske. Meja, ki je bila l. 1311 ob Savi določena, je torej najstabilnejša meja evropskega kontinenta sploh. 23 let tujevlade na Spodnjem Štajerskem je v primeri s to skupnostjo borb in usode le kratka, čeprav žalostna in s trpljenjem napolnjena doba. Nepozabna pa bo v tej skupnosti ostala borba male nemške narodne skupine, ki je kljub vsem odporom ohranila svojo zvestobo, dokler se pod udarci nemške zmagovite vojske ni zdrobila nasilna konstrukcija senžermenska.

Pa tudi štajerski delavec in kmet, čeprav v mnogih slučajih ločen po jeziku, ni pozabil večje Štajerske, v katere slavnih polkih se je nekoč boril skozi štiri leta. Vse od leta 1933 se je pojavil v spodnještajerskih viničarskih in kmetijskih kočah v smislu goreče izpovedi iz notranjega hrepenenja klic: »Kedaj pride Hitler?«

Spodnještajerska ni imela nikdar opravka s Slovenci. Slovenska miselnost kot produkt 19. stoletja ni ime-

PK.-Zeichnung: Kriegsberichter Lorenz)
Stuka-Kette schneidet den Sowjets den Weg ab.

la v deželi med rekami Mur, Drau, Sann in Save nikdar domovinske pravice. To deželo zarojevati, je bil stalni cilj nasilnikov iz Ljubljane, Kranjske in Primorja. Primorec je ostal tujec, četudi je prišel po letu 1918 v gostih krdelih ter zavzel glavna mesta na Spodnjem Štajerskem. Odstranitev teh neklanih vsiljivcev kot prvi ukrep šefa civilne uprave na Spodnjem Štajerskem je bil torej elementaren predpogoj za vsako politično delovanje. Nastal je ta ukrep v pogledu na varnost dežele in s tem na potrebe Reicha. V interesu boljše nemške bodočnosti Spodnje Štajerske je bilo treba po medicinskih načelih izvesti to ljudsko-politično operacijo. Ako bi se še nahajali rudimenti tega tujega telesa na Spodnjem Štajerskem, jih bomo znali vsak čas izločiti. Slovenski agitatorji na Spodnjem Štajerskem niso — gledani z našega stališča — nikak političen problem, pač pa zadeva državne policije.

Spodnještajerskemu kmetu, delavcu in meščanu, ki se je vedno priznaval k nemškemu življenjskemu krogu, ki spada raso k nam in čigar predniki so že skozi stoletja stali s plugom in mečem na braniku Reicha, kličemo:

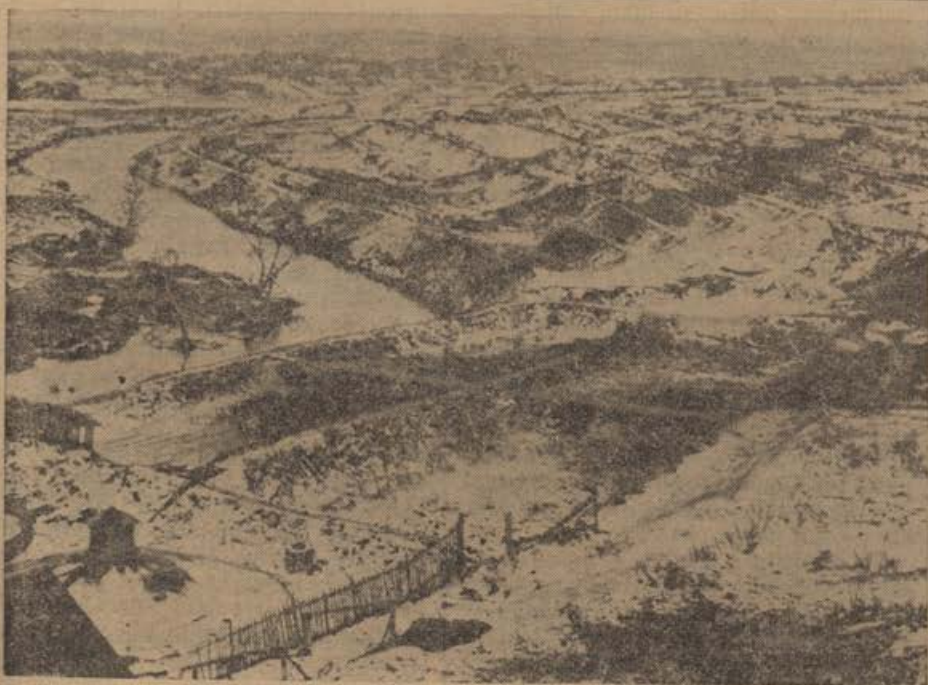
Ti nisi Slovenec!

Ti si domovini zvest Štajerc!

Ti si član nemške narodne skupnosti!

Ti naj postaneš polnovreden Nemec!

Organizacija Steirischer Heimatbund, ustanovljena z odredbo šefa civilne uprave, naj kot instrument

(PK.-Aufnahme: Kriegsbericht v. Kujawa)

Kampfgelände an der Ostfront im Winterkleid.

NSDAP izvede to ogromno prevedbo pol milijona domovini zvestih Štajercov. Heimabund je totalna politična organizacija Spodnje Štajerske, v kateri stoji poleg domovini zvestega Štajerca domač Nemec skupno z rojaki iz vseh delov Reicha, ki delajo na Spodnjem Štajerskem in ki jih veže skupna izpoved za Führerja, narod in Reich.

V bojih preizkušeni možje in žene, ki so se nekoč v organizaciji Kulturbunda kljub vsemu odporu in ne oziraje se na šikane in zasledovanja z dejanji priznali k nemštvu, nadalje člani inozemske organizacije NSDAP na Spodnjem Štajerskem in tisoči rojakov, ki so prišli kot poverjeniki političnega vodstva države in gospodarstva na Spodnje Štajersko, prav tako pa tudi tisoči kočevskih, besarabskih in bukovinskih Nemcev, ki so našli ali še bodo našli tu svojo domovino tvorijo dokončno članstvo organizacije Steirischer Heimatbund.

Domovini zvest Štajerc je začasni član in more ter naj postane po končani preizkušnji dokončni član.

Relativno malo število prebivalcev Spodnje Štajerske iz politično ali rasno-bioloških razlogov ni moglo biti sprejeto v organizacijo Steirischer Heimatbund. Vsak tak slučaj se večkratno preizkuša, nakar dobi dotičnik pismeno odklonitev. Urad za članstvo pri zvezni upravi organizacije Steirischer Heimatbund je od 321.252 prosilcev za začasno članstvo v okrožjih Cilli, Luttenberg, Marburg-Land in Pettau izdal 207.530 članskih izkaznic. Ostanek se nahaja še v delu. Do 1. januarja 1942 bodo vsi slučajni popolnoma pojasnjeni. V okrožjih Trijail in Rann se vrši sedaj politična in rasna preizkušnja prosilcev potom posebnih komisij organizacije Steirischer Heimatbund.

Članstvo v organizaciji Steirischer Heimatbund je za vsakega posameznega Spodnještajerca tudi glede njegovega pravnega razmerja do Nemčije največjega pomena. V smislu odredbe ministrskega sveta za obrambo Reicha o pridobitvi državljanstva v osvobojenih področjih Spodnještajerske, Koroške in Kranjske z dne 14. oktobra 1941 in v smislu v najkrajšem času pričakovane okrožnice državnega ministra za notranje zadeve o pridobitvi državljanstva na Spodnjem Štajerskem tvori članstvo v organizaciji Steirischer Heimatbund glavni pogoj za pridobitev nemškega državljanstva.

V tem smislu so vsi posestniki rdeče članske izkaznice organizacije Steirischer Heimatbund kot bivši jugoslovanski državljani nemškega narodnega pripadništva postali z dnem 14. aprila 1941 nemški državljani.

Posestniki zelenih članskih izkaznic kot bivši jugoslovanski državljani nemške ali sorodne krvi in pripadniki domovini zvestega bivalstva

so pridobili z dnem 14. aprila 1941 nemško državljanstvo na preklic.

Nečlani in osebe, ki jim je bilo privzorično članstvo organizacije Steirischer Heimatbund iz najnih razlogov odvzeto, so zaščitenci Reicha. Pogoj za to zaščito Reicha je bivališče v tuzemstvu. S preložitvijo bivališča v inozemstvo ugasne lastnost zaščite. Šef civilne uprave oziroma Reichsstatthalter na Štajerskem veže morebitno spremembo bivališča zaščitencev na privolitev s strani njegovih oblasti.

Cilj političnega delovanja organizacije Steirischer Heimatbund obstoja v tem, da pomore svojim začasnim članom do pridobitve dokončnega članstva in s tem dokončnega nemškega državljanstva. Predpogoj zato je preizkušeno držanje in značaj, aktivno sodelovanje v Heimatbundu ali v njegovih formacijah (Wehrmannschaft, Deutsche Jugend, Amt Frauen), načelno obvladovanje nemškega jezika v besedi in pisavi, posest nemškega imena in priimka oziroma pisave istega v smislu odredbe šefa civilne uprave na Spodnjem Štajerskem z dne 20. oktobra 1941.

Predlog za dokončno članstvo organizacije Steirischer Heimatbund stavi pristojni Ortsgruppenführer z

natančno obrazložitvijo. Prevedbo izvršim osebno po preizkušnji predloga potom vseh pristojnih zveznih uradov z daljnosežno pritegnitvijo komanderja varnostne policije, državnega komisarja za utrditev nemštva in vseh državnih službenih mest po nalogu Gauleiterja.

Z rdečo člansko karto si pridobi domovini zvest Štajerc končno državljanstvo in s tem predikat: Polnovreden Nemec.

Fronte so jasno opredeljene: Kdor hoče kot domovini zvest Štajerc iti z nami po tej poti, da bo postal nekoč državljan Nemčije in s tem pripadnik prvega naroda na svetu, spada v naše vrste. Njemu hočemo biti pomagači, tovariši in voditelji! Njemu in njegovi usodi velja naše celokupno politično delo.

Kdor se kot eksponent kake slovensko-komunistične ideologije zoperstavlja temu razvoju ter s sovražno propagando, terorjem, sabotažo in odkritim uporom moti naše politično delo in s tem varnost dežele, zgubi svojo glavo. Rdeči plakati šefa civilne uprave govorijo dovolj zgovorno.

Politične fronte so jasne.

Na koncu stoji nemška Spodnja Štajerska!

Srdita bitka v Severni Afriki

Uspešni potek nemško-italijanskih protinapadov - Izjalovljeni angleški napadi - Poročila o vojni z Anglijo

Vojna z Anglijo je stopila v preteklem tednu zlasti v Severni Afriki v novo razdobje. Južno in jugozapadno od Siđi Omarja so angleške čete izvede napad v smeri na Tobruk. Nemško-italijanski odredi so takoj stopili v akcijo ter so vrgli zapadno od Siđi Omarja močne angleške oddelke s težkimi izgubami za sovražnika nazaj. Večje število sovražnih tankov je bilo uničenih. V Marmariki so Angleži že ob jutranjem svitu pretekle sreče napadli motorizirane italijanske čete. Italijanska oklopna divizija »Ariete« je izvedla odločen protinapad ter je še istega dne obkolila več angleških oklopnih oddelkov ter jih uničila. Razvila se je pri tem bitka, ki besni v frontni črti 150 kilometrov. Angleži so v noči na 20. t. m. bombardirali Brindisi, Napulj ter okolič Mesine, kjer je bilo nekaj človeških žrtev.

Tudi v vzhodni Afriki so skušali Angleži pri Gondarju na nekaterih odsekih predreti italijanske obrambne črte, kar se jim pa ni posrečilo.

Po poročilu z dne 21. t. m. so nemški hitri čolni napadli pred angleško obalo močno zavarovano spremljavo. Pri tem sta bili dve trgovski ladji s skupno 9000 tonami potopljene. S torpedi sta bila zadeta tudi dva nadaljna parnika, ki sta bila bržčas potopljena.

Pri nekem nočnem napadu je prišlo

do ostrega spopada na bližino med angleškimi stražnimi ladjami in nemškimi hitrimi čolni. Neki nemški hitri čoln je bil vs'ed trčenja tako hudo poškodovan, da so ga morali sredi borbe drugi čolni odvelči. Poškodbe so bile tako velike, da se je čoln kljub temu potopil. Vsi drugi hitri čolni so se ne poškodovano vrnili na svoja oporišča.

V Severni Afriki so se nadaljevali protinapadi nemško-italijanskih čet. Pri tem so nemški rušilci in stirmoglavci razpršili zbirališča angleških tankov in motoriziranih vozil ob libijsko-egiptovski meji. Pri Marsa Matruku so bile vojaške naprave bombardirane z dobrim uspehom.

V času od 12. do 18. novembra je izgubilo angleško letalstvo 43 letal. Nemško letalstvo je v istem času v borbi z Anglijo izgubilo samo šest letal.

V Severni Afriki so nemško-italijanske čete v uspešnih borbah z angleškimi odredi uničile nad 260 tankov in okrog 200 oklopnih vozil. Posadka trdnjave Tobruk je poskušala s tanki prodreti italijanski obroč, vendar so bili vsi napadi odbiti. Sovražnik je izgubil v letalskih bojih 25 letal. Po ponedeljkovih poročilih se je bitka v Marmariki razvijala z nezmanjšano srditostjo.

Preteklo nedeljo je nemško letalstvo

izdatno bombardiralo industrijske naprave na Škotskem, V noči na 23. t. m. so padale nemške bombe tudi na jugovzhodno obalo Anglije. Pri nekem letskem napadu na neko britansko vzletišče je bilo več bombnikov na tleh uničenih.

Odredi nemškega bojnega letalstva so v noči na 24. t. m. bombardirali razna pristanišča jugozapadne angleške obale. Ob kanalski obali je bilo sestreljenih sedem sovražnih letal.

V Severni Afriki so tudi 23. t. m. nemško-italijanske čete izvedle protinapade v preizkušenem zaveznštvu. Vrsta sovražnih tankov je bila uničenih. Število ujetnikov in plena stalno narašča. Bitka južno od Tobruka je v polnem teku. Angleži so prešli na fronti pri Sollumu in Bardiji k napadom.

Pred angleško obalo so napadli hitri čolni pod poveljstvom Kapitanleutnant-a Bähge-a neko močno zavarovano sovražno spremljavo. Prišlo je do hudih borb z angleškimi rušilci. Kljub temu so bili štirje težko natoovorjeni parniki s skupno 16.500 tonami potopljeni. Med njimi se je nahajala petrolejska ladja s 6500 tonami. Vsi čolni so se nepoškodovani vrtnili.

V noči na 25. t. m. je nemško letalstvo bombardiralo pristaniške naprave na jugovzhodni obali Anglije. V Kanalu je bil potopljen nek angleški hitri čoln.

V noči na 24. t. m. so se poskusili Angleži z nekaterimi čolni izkrcati ob francoski kanalski obali. Ta poskus je bil odbit z nemške strani s težkimi izgubami za sovražnika.

V Severni Afriki se nadaljujejo na vseh frontnih odsekih srčite borbe. Severno od Sidi el Baranija je bila zadela večja angleška vojna ladja z zračnim torpedom.

S slabimi močmi je skušala angleško letalstvo dne 25. t. m. prodrati v Nemški zaliv ter v zapadne zasedene pokrajine. Troje letal je bilo pri tem zbitih.

Pred Sollumom je neka nemška podmornica pod vodstvom Kapitanleutnant-a Tiesenhausen-a napadla neko angleško bojno ladjo ter jo je s torpednimi zadetki težko poškodovala. Neka druga podmornica pod vodstvom Kapitanleutnant-a Mohr-a je v Atlantiku potopila neko angleško križarko razreda Dragon.

Dne 26. t. m. je nemško letalstvo po dnevu in ponoči bombardiralo pristaniške naprave in letališča na jugovzhodu angleškega otoka z bombami težekega kalibra.

V Severni Afriki so dosegle nemško-italijanske čete s svojimi protinapadi nove uspehe. Na Sollumski fronti so Nemci in Italijani držali svoje postojanke kljub angleškemu napadu. Ponovni izpadi pri Tobruku so bili zavrnjeni.

OGLAŠUJTE!

Novi veliki uspehi na Vzhodu

Dobro napredovanje v loku reke Donec - Solnečnogorsk v nemških rokah - Operacije na vzhodni fronti potekajo načrtno in uspešno

Koncem preteklega tedna je nemško letalstvo z uspehom bombardiralo sovjetska vzletišča ob severo-vzhodni obali Črnega morja ter v področju reke Don. Odredi bojnega letalstva so napadali železniške transporte in železniške naprave v srednjem delu fronte vzhodno od Volhova. Po dnevu so močni odredi bombardirali Moskvo z razstrelilnimi in zažigalnimi bombami. Pretekli četrtek so nemški lovci pri Leningradu zbili iz nekega večjega sovjetskega transportnega brodivja osem sovražnih letal.

V borbah v loku reke Donec ter v srednjem odseku vzhodne fronte so bili po poročilu z dne 21. t. m. doseženi nadaljnji lepi uspehi. Pri Leningradu je skušal sovražnik predreti nemški obroč, toda vsi ti poizkusi so se izjalovili v nemškem ognju.

22. t. m. je minulo pet mesecev vojne na Vzhodu. Bilanca te vojne je za nemško vojsko naravnost ponosna. Nemška vojska je skupno z zavezniki zasedla 1.700.000 kvadratnih kilometrov s skupno 75 milijoni prebivalcev. Sovjetska vojska je zgubila po poročilih, ki so prispela do 20. novembra, skupno 3.792.600 ujetnikov. 389 sovjetskih divizij je bilo razbitih ter na ta način za Sovjete izgubljenih. Skupno je izgubila sovjetska okrog osem milijonov vojakov. Oprema teh milijonskih mas je bila ali uničena ali pa zaplenjena. Več kot 22.000 tankov, 27.452 topov, 15.870 letal je bilo uničenih oziroma zaplenjenih. Sovjetska

vojna in trgovinska mornarica v Vzhodnem in v Črnem morju sta bili decimirani. 47 vojnih ladij je bilo potopljenih, 54 vojnih ladij pa težko poškodovanih. Potopljenih je bilo nadalje 119 trgovinskih ladij s skupno 385.650 tonami. Poleg tega je bilo potopljenih še nadaljnjih 89 trgovinskih ladij. 122 trgovskih ladij je bilo težko poškodovanih. K vsemu temu je treba prišteti ogromne izgube boljševikov na železniškem materialu in drugih transportnih sredstvih. Računati je, da so boljševiki izgubili najmanj 17.000 tovornih avtomobilov.

V srednjem odseku vzhodne fronte so nemški napadi po poročilu z dne 24. t. m. pridobili na terenu. Po hudih bojih so nemške oklopne čete zavzele mesto Solnečnogorsk, ki leži 50 kilometrov severozapadno od Moskve, ki je bila s svojimi železniškimi napravami opetovano cilj nemških bomb. Več železniških zvez je bilo s polnimi zadetki prekinjenih.

Pred Leningradom so se izjalovili vsi izpadi sovražnika s krvavimi izgubami za boljševike. Osem najtežjih tankov je bilo pri tem uničenih. Nemška težka artilerija je nadaljevala obstreljevanje vojnih ciljev v Leningradu.

Nemška vojska je 25. t. m. s svojimi napadi v srednjem delu vzhodne fronte znatno pridobila na terenu. Dve sovjetski vojni ladji sta zadeli ob neko nemško-finsko polje min ter sta se po hudih detonacijah potopili.

Oporoka Petra Velikega

Ruski imperijalizem si je že od nekdaj hotel podrediti vso Evropo - Zanemlje posameznosti iz Petrovega testamenta

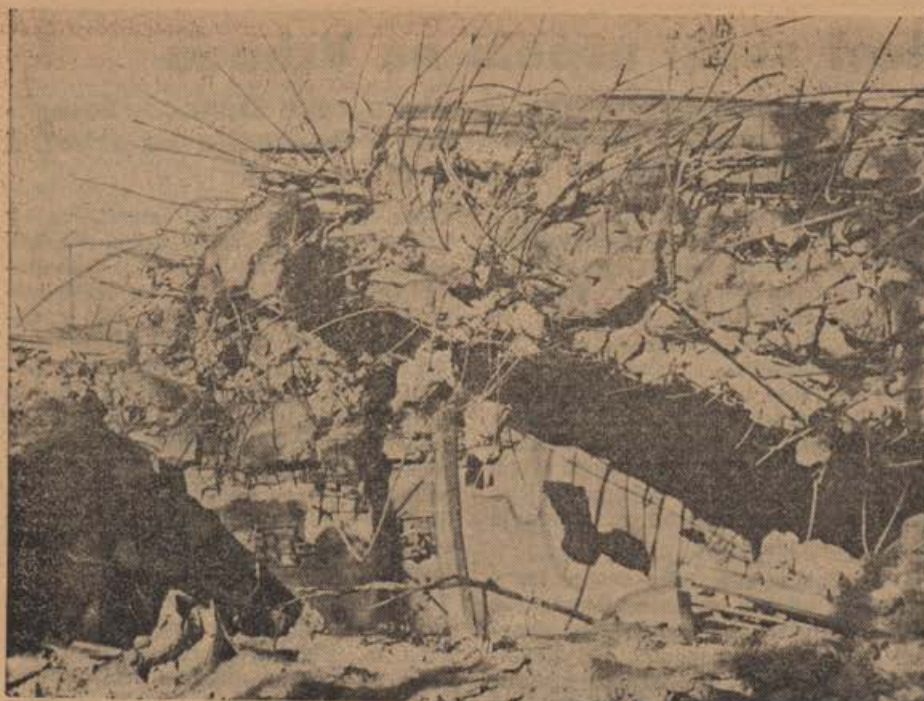
Ne samo sovjetska Rusija, tudi carska Rusija je že od nekdaj stremela za tem, da si priobči ozemlje na zapadu ter da razširi svoj vpliv po vsej Evropi. Tako stremljenje imenujemo imperijalizem. Pred par dnevi je objavil znani belgijski list »Le Pays Reel« zloglasno oporoko ruskega carja Petra Velikega, iz katerega je razvidno, da so boljševiki dosledni izpolnjevalci Petrovih idej.

Že sam uvod velezanimivega Petrovega testamenta nam očituje vso nasilnost ruskega imperijalizma. Car Peter ugotavlja namreč v uvodu svoje oporoke, »naj mu veliki Bog čovoli smatrati ruski narod kot bodočega gospodarja čez vso Evropo.« V svoji oporoki je zapustil Peter Veliki glede izvedbe njegovega imperialističnega načrta celo vrsto zanimivih navodil. Tako piše Peter v političnem delu svojega testamenta sledeče:

»Ruski naroč je treba stalno držati v vojnem stanju, da bo vojak vojne vedno vajen ter v stanju stalnega razburjenja. Carstvo si naj privoščiti samo toliko miru, kolikor ga je treba za izboljšanje financ in za obnovo vojske, nakar je treba izbrati primerne trenutke za nove napade. Na ta način naj služi vojna vedno miru in miru vojni v interesu povečanja rastoče Rusije.«

Izkazalo se je, da so se kremiski oblastniki zelo vestno pridrževali Petrove oporoke, saj je znano, da njih oborožitev ni poznala nikakih mej. Tudi njih izčajalska zunanja politika je bila skladna izpolnitve vseh imperialističnih stremeljenj v smislu Petrovih navodil.

V tretji točki svojega testamenta piše Peter Veliki, »da se naj vmešava Rusija v evropske zadeve vsake vrste,

(PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Felde)

So saß der Treffer in dem bolschewistischen Befestigungswerk. Die Infanterie kann nach dem Niederkämpfen dieses Werkes den Vormarsch fortsetzen.

zlasti in predvsem pa se naj vmešava v nemške zadeve.

Tudi v tej točki so našli nekdanji carski imperialisti v boljševiškem Kremlju vestne izpolnjevalce. Ni je bilo dežele v Evropi, v katero se boljševizem ni vmešaval, največje pa je bilo to vmešavanje svojčas v Nemčiji.

Peter Veliki pa nikakor ne bi bil vzgleden imperialist, ako se ne bi bil oziral tudi na vprašanje teritorialnih pridobitev Rusije. Poljsko — tako je pisal mogočni car — je treba razdeliti, na njenem ozemlju pa je treba stalno vzdrževati nemir in ljubosumnost. Ako delajo sosedje težave, jih je treba zadovoljiti z delitvijo dežele. Pozneje jim je treba vzeti, kar se jim je poprej dalo.

Peter je nadalje priporočil razširjenje Rusije na severu vzdolž Vzhodnega morja, na jugu pa vzdolž Črnega morja. Kolikor mogoče se mora Rusija približati Carigradu in Indiji, pospeševati pa je razpad Perzije, da bi tako Rusija čim prej prišla do Perzijskega zaliva.

Da so se boljševiki res držali Petrovih navodil, je pokazal boljševiški pohod v baltiške države, obenem pa tudi moskovski poseg v romunsko Besarabijo in Bukovino. Car Peter je tudi svetoval, naj bi se stara laventinska trgovska cesta v Siriji obnovila ter zgradila vse do Indije, ki je skladišče sveta. »Če smo v Indiji, ne rabimo več angleškega zlata.«

Peter je nadalje svetoval svojim naslednikom v smislu stare devize »Deli in vladaj!« (Divide et impera!), naj po možnosti hujkajo druge države eno proti drugi, da bi Rusija tem lažje kot tretji faktor izkoriščala take spopade. Končni cilj vse ruske imperialistične politike pa naj bi bilo zavzetje cele Ev-

rope. Moskva naj bi bila nekaka prestolnica cele Evrope. Potemtakem je Peter Veliki že pred dvema stoletjima napovedal vso nevarnost, ki grozi Evropi.

Führer je spoznal še v pravem hipu to nevarnost, ko je 22. junija t. l. izdal povelje za napad na največjo vojaško silo v Evropi. Vsi narodi Evrope so že spoznali daljnosežnost tega velikega dejanja. Führer-ju dolguje Evropa hvaležnost za to, da jo je rešil muk invazije, katere si sploh ne moremo predstavljati v vsej njeni grozoti. Peter Veliki je napravil sodobnikom veliko uslugo s svojim testamentom, ker je tako mogoče vzporejati njegove načrte z dejanji boljševikov. Ker se vse to tako gladko ujema, je doprinešen dokaz o ruskem imperializmu.

»Marburger Zeitung« je uradno glasilo organizacije »Steirischer Heimatbund«. Naroča se pri »Verlag der Marburger Zeitung«, Marburg, Badgasse 6, Postscheckkonto 54.608.

Tragična smrt letalskega

heroja Mölders-a

Komaj so položili k večnemu počitku zemске ostanke slovitega lovca iz svetovne vojne Generaloberst-a Udet-a, že je prispela nova pretrsljiva vest o tragični smrti najdrznejšega lovca nemškega letalstva v sedanji vojni: Oberst-a Mölders-a. Oberst Mölders se je ponesrečil 22. novembra na nekem uradnem poletu — bil je namreč inspektor lovškega letalstva nedaleč od mesta Breslau z letalom, ki ga ni sam vodil. Sovražnik ni premagal slovitega Oberst-a, ki je bil zmagovalec v 115 letalskih borbah.

Amerika si lasti Nizozemsko Gujano

V Washingtonu so izdali uradno obvestilo, da bo ameriška vlada poslala kontingent svojih čet v Nizozemsko Gujano, in sicer v zaščito tamkajšnjih ležišč bauksita, ki so za ameriško aluminijско produkcijo največjega pomena. Po uradnem sporočilu dobavljajo bauksitna ležišča v Surinamu več kot 60% potrebnih surovin za ameriško aluminijско industrijo.

Na svojih roparskih pohodih so se Zedinjene države ameriške lotile sedaj tudi nizozemske kolonialne posesti. Novega kolonialnega ropa tudi ne zabrišejo s tem, da izjavljajo v Washingtonu, da je »holandska vlada« (peščica emigrantov) temu privolila.

Sporočilo Bele hiše, da bodo ameriške čete zasedle Nizozemsko Gujano, tvori glavno senzacijo celokupnega njujorškega tiska. Časopisi so objavili vest z velikanskimi naslovi. »New York Post« prinaša velik naslov »Ameriške čete v Južno Ameriko«. Kakor poroča omenjeni list iz Washingtona, ne gre pri tej napovedani okupaciji samo za zaščito bauksitnih ležišč Nizozemske Gujane, temveč tudi za to, da se omenjena holandska kolonija pretvori v ameriško letalsko in mornariško oporišče. »New York Journal American« objavlja zemljevid Južne Amerike. Na tem zemljevidu je Nizozemska Gujana pokrita z veliko severoameriško zastavo...

„Roosevelt se ie za- tekel k nasilju“

Iz Rima poročajo: V rimskih političnih krogih ugotavljajo, da so Zedinjene države s skokom preko Karibijskega morja in z zasedbo Nizozemske Gujane ustvarile zelo nevaren precečenčni slučaj za južnoameriške države. Roosevelt si je prilastil ležišča bauksita v Nizozemski Gujani. Ameriški uradni izgovor, češ da gre zgolj za zaščito pred napadom na Nizozemsko Gujano, smatrajo v Rimu kot navadno neumnost. Na svetu ga ni človeka, ki bi mu bilo pripisati toliko neumnosti, da bi verjel izmišljoti-

Im Kampf gegen Bunker, Panzer und Baumschützen

Neben der Abwehr des Angreifers aus der Luft hat die deutsche Flakartillerie schon im Westen beim Eingreifen in den Erdkampf große Erfolge zu verzeichnen gehabt. Im Ostfeldzug hat die Flakartillerie besonders bei der Bekämpfung von Bunkern und feindlichen Panzern beinahe unersetzliche Dienste geleistet und oft der Infanterie mit ihrem Einsatz erst den Weg freigemacht. Über den heldenhaften Einsatz der Flakartilleristen im Ringen gegen den bolschewistischen Feind berichtete Ritterkreuzträger Major Brauer vor Vertretern der Presse.

Der Einsatz im Osten begann damit, so erklärte Major Brauer, daß wir bei Augustowo feindliche Bunker zusammenschossen. Wir waren einem Infanteriekorps zugeteilt. Ich habe mir die Bunker vorher angesehen und dann im direkten Beschuß vernichtet, sodaß die Infanterie schnell vorstoßen konnte. Bei einem langgestreckten russischen Dorf blieb einmal die Infanterie stecken. Das Dorf war bespickt mit Hecken-, Keller- und Baumschützen, die mit Zielfernrohrgewehren ausgerüstet waren und einen Kopfschuß nach dem anderen anbrachten. Unser General sagte: »Hier kommen wir nicht weiter, rechts und links geht es vorwärts, können Sie nicht eingreifen?« Ich zog ein schweres und ein leichtes Geschütz heran und legte im direkten Beschuß eine Friedhofsmauer nieder, hinter der die Burschen saßen. Auch die Baumschützen holten wir herunter. Dann fuhr ich mit dem auf einem Wagen aufmontierten leichten Geschütz die Dorfstraße nach allen Seiten streuend entlang und unsere Pioniere schlossen sich freudestrahlend an, sodaß das Dorf innerhalb 20 Minuten geräumt war.

Sowjetischer Riesenpanzer erledigt

Ein ander Mal wurde unsere Infanterie von Panzern schwer bedrängt. Ich begab mich zur Vorausabteilung und sah die Sowjetpanzer in hellen Scharen anrollen, eine große Staubwolke machte sie schon von weitem erkennbar. Wir mußten auf einem erhöhten Platz Stellung beziehen und waren dadurch dem Feindfeuer stärker ausgesetzt. Wir ließen sie auf 800

Meter herankommen und konnten so an einem Tage 24 Panzer erledigen. Plötzlich löste sich aus einer Staubwolke einer der sowjetischen Mammutpanzer und rollte langsam heran. Der erste Schuß aus 1200 m war ein Treffer genau am Turm, leider ohne jede Wirkung. Erst auf 800 m erledigte ihn ein Treffer seitlich zwischen die Raupen. Da hier die Munitionskammer lag, ging der ganze Panzer in die Luft, was natürlich große Begeisterung bei der Infanterie auslöste.

Nach der Einkesselungsschlacht von Minsk und Bialystok kamen wir zu den Panzern. Ich wurde zum Schutz des Korpsstabes eingesetzt. Wir standen bei Demidow, einer Stadt von 40.000 Einwohnern, an deren Ostrand ein Fluß mit einer Brücke verlief. Vier Batterien waren westwärts eingesetzt und eine ostwärts. Ich ging mit dem Stab in ein Waldstück 7 km ostwärts. Es war ein Riesenwald von 15 km Ausdehnung. Unsere Panzer waren vorgestoßen, die Infanterie folgte in weitem Abstand.

Flak gegen Kavallerie

Um zwei Uhr nachmittags erhielten wir Gewehrfeuer. Ich stellte einen Spähtrupp zusammen und räumte ein Kornfeld mit Handgranaten und Maschinengewehren aus. Wir glaubten, es handle sich nur um einige versprengte Bolschewisten. Nachher stellte sich heraus, daß in dem Wald zwei Divisionen steckten! Ich funkte an den Gefechtsstand, daß dieser Wald besetzt sei. Meine Schreiber und Radfahrer hatte ich an der Straße als In-

fanteristen eingesetzt und wir schossen in den Wald hinein. Ich forderte große Geschütze an, damit wir uns Luft schaffen konnten, um unsere Leute aus dem Wald herauszuholen. Inzwischen kamen die Russen immer näher und es bestand die Gefahr, daß die Panzerstraße abgeschnitten wurde. Es wurden deshalb alle Geschütze in Stellung gebracht. Nachts um halb 12 Uhr ging ein ungeheures Infanterie- und Artilleriefeuer der Russen los. Zu unserer Linken hatten wir noch zwei Batterien des Heeres, eine Mörser- und eine leichte Feldhaubitzenbatterie. Der Artilleriekommandeur rief mich an und sagte: aus dem Wald kommen die Russen in hellen Scharen. Da haben wir mit allen Rohren hineingehalten. Auf einmal riß der Nebel auf und da sahen wir Kavallerie auf uns zukommen. Entweder waren die Kerle lebensmüde oder betrunken. Es blieb nicht viel von ihnen übrig, mir taten nur die schönen Pferde leid.

Zwei Divisionen abgewehrt

Als ich einmal ein Dorf in Brand schießen sollte, gingen einige Schüsse zu kurz und das erlangte nachher eine große Bedeutung. Die Russen saßen nämlich auch vor dem Dorf in Erdlöchern und da wir unsere Granaten so einstellten, daß sie 5 m über dem Boden kreppten, so bekamen die in den Erdlöchern auch etwas ab. Schließlich wurde unsere Munition knapp und ich funkte um Hilfe. Morgens beim Hellerwerden kamen Flugzeuge und warfen Munition ab. Wir haben die Lage noch einen Tag gehalten. Als unsere Infanterie und Artillerie einen Gegenangriff machte, lagen vor unserer Stellung 700 Tote und unzählige Verwundete, gefangen wurden auch noch 2000 Mann. Es stellte

(Weltbild)

Den Sowjets auf den Fersen. Im Nordabschnitt der Ostfront nähert sich eine finnische Skipatrouille den sowjetischen Stellungen.

no o nameravanem napadu Nemčije in Italije na prašume v Nizozemski Guberniji.

Roosevelt se sedaj ne zadovoljuje več z gospodarsko invazijo, zgrajevanjem oporišč itd. Da bi si zagotovil tuja področja, se je zatekel kratkoročno k nasilju. To ugotovitev je zapisal list »Popolo di Roma«. Najnovejši podvig gangsterja med prezidenti nikoli na sebi nič čudnega, podpisati pa je treba, da veljajo njegovi roparski pohodi samo premagancem in neoboroženim.

Roosevelt, USA in Evropa

Ze pred izbruhom sedanje vojne je zunanja politika zedinjenih držav Severne Amerike stala na strani Anglije. Židovsko-plutokratskim režimom v obeh anglosaških državah vsesplošen dvig nacionalsocialistične Nemčije ni šel v račun. V nemško-židovsko-kapitalistični krizi se je videlo, kako so židovsko-kapitalistični državniki Washingtona poskušali na svoje najbolj rafinirane načine preprečiti izvedbo nemških načrtov ter pomagati Benešu in njegovi politiki. Izjalovitev vseh tozadevnih naporov je Amerikance poparila, hkrati pa vzpodbudila za nova nasprotovanja nemški zunanji politiki. Nobenega čuda ni, da so v nemško-poljski krizi postali že nesramnejši ter so začeli s še večjim, akoravno previdnim in počasnim vmešavanjem v evropske, predvsem nemške zadeve.

Ob izbruhu nemško-poljske vojne, kateremu je takoj sledila angleška in francoska vojna napoved Nemčiji, se je kurz ameriške zunanje politike napram Nemčiji še bolj zaostрил. Notranja politika v zedinjenih državah je po svojih židovskih metodah začela s protinemsko gonjo, da bi se ameriško ljudstvo usmerilo in pripravilo za nenaklonjenost napram Nemčiji. Potrebna jim je bila »predelava« ameriškega javnega mnenja, ker bi se sicer ne moglo Angležem nuditi pomoči, da bi uspešno nastopili napram Nemčiji.

Te diplomatske simpatije in pomoč, ki so jih do takrat po zedinjenih državah bili deležni Angleži ter z njimi povezani Francozi, niti najmanj niso vplivale na razvoj vojnih dogodkov. Nemčija je, kakor znano, po svojih načrtih zasedla Norveško, premagala Holandijo, Belgijo in Francijo, potolkla hkrati angleško ekspedicijsko vojsko pri Dunkirchem-u ter pokazala celemu svetu v brk, da se niti najmanj ne ozira na nenaklonjenost Roosevelt-a in njegovih vladnih kolegov. Po za Nemce zmagovito končani vojni na zapadu je strah Anglije pred nemškim obračunom pripravil njene ameriške prijatelje in strice, da so šli še nekoliko dalje. Predsedniku zedinjenih držav Severne Amerike je uspelo, da si je za svoja prizadevanja, pomagati Angliji, pridobil večino senata in kongresa, da sta kot zakonodajna telesa za njim in njegovo

vlado, če se pokaže potreba po spremembah kakršnih zakonov, ki mu onemogočajo izvajanje zunanje in oboroževalne politike v prid Anglije. Na ta način je Anglija dobila od zedinjenih držav razne stare rušilce, dobiva pa tudi orožje, municijo, letala, tanke in drugi vojni material in to na stroške ameriške države, oziroma ameriškega ljudstva. Angležem teh dobav seveda ni treba plačati.

Začetek zmagovitega nemškega pohoda proti Sovjetom je vladne kroge okrog Roosevelt-a spravil tako daleč, da so se ameriški židovski milijarderji in milijonerji pobratili še z židovskimi političnimi generali Sovjetije ter postali nekakšni zavezniki in prijatelji krvoloka Stalina, ki je v njihovih očeh nekoč veljal kot »najnevarnejša svetovno-nazorna zverina«, ki hoče razmesariti in požreti vse kapitaliste na svetu, da bo na njihova mesta postavil režime delavskih in kmetijskih sovjetov. Ameriška vlada je namreč Sovjetom obljubila materialno pomoč, da bi se uspešno uprli Nemcem ter jih končno skupno z Angleži porazili.

Nemški oboroženi sili, ki na vseh frontah slej kot prej uspešno napreduje, ameriška pomoč Angliji in Sovjetiji — kolikor se o njej lahko govori — še ni delala preglavic in ji zelo verjetno tudi ne bo. Vojna, v kateri so Nemci na vseh bojiščih zmagali, Angleži in njihovi interesi pa bili premagani, je, akoravno še ni končana, vsaj v glavnem odločena. Roosevelt-ove pošiljke tankov, letal in topov so prepozne, da bi na izid vojne še lahko veliko vplivale. Vse to uvidevajo tudi že v Washington-u, kjer so razen Roosevelt-a še razni Hull-i, Knox-i, Welles-i, Stark-i itd. s svojimi silami na delu, da bi se našlo vzroke ne samo za še večje pošiljanje materiala v Anglijo in Rusijo, temveč tudi za aktiven poseg v vojno proti Nemčiji. Vse, kar se je v tem pogledu od strani Rooseveltove vlade podvzelo, je celemu svetu prozorno in vidno, da vsak dorasel človek ve, kam sili ameriška zunanja politika. Vso delovanje notranje in zunanje politike zedinjenih držav je vpreženo na pripravo za eventualen aktiven vstop v vojno. Medtem ko se širom Amerike na židovsko lažnjiv način v tem smislu pripravljajo razpoloženje ljudstva, je ameriška diplomacija in vojna mornarica pridno na delu, da bi našla povode in vzroke, ki bi naj tvorili vsaj navidezen vzrok take potrebe. Gre za čisto načrtno pripravljanje za

vstop v vojno, kar se naj zgodi, ko bo tudi praktična oborožitev doma, ki se vrši vzporedno s političnimi pripravami in hujškanjem, končana.

Ozadje vmešavanja zedinjenih držav v nemško-angleški spor tiči v interesih židovskega kapitala, ki ima v svojih tovarniških in sornišljenikih, ki sedijo v Roosevelt-ovi vladi, z njim vred najboljše zastopnike. Židovski magnati hočejo zaslužiti, zato se tudi prizadevajo, da bi se s vstopom Amerike v vojno vojna dogajanja še razširila ter njih trajanje podaljšalo. Istočasno bi radi, da bi se jim izpolnile želje po uničenju Nemčije ter zopetnem kapitalnem izkoriščanju evropskih tržišč, ki so sedaj navezana in odvisna od nemškega nacionalsocialističnega gospodarstva. Taki so cilji ameriško-angleškega kapitala in njegove vojne politike.

Kakor rečeno je vojska odločitev sedanje vojne že v rokah Nemčije. Pomoč in morebiten aktiven poseg zedinjenih držav Severne Amerike v vojno bi njeno trajanje lahko podaljšal — mogočna mla-da velesila Japonska bi v takem primeru najbrž ne stala prekrizanih rok — na njen izid v prid Churchill-a in Roosevelt-a pa ne bi mogel vplivati.

Roosevelt ne bi bil židovskega porekla, še manje pa vodilna glava ameriške plutokracije, ako ne bi računal s propadom angleškega imperija, ki se bo v tej vojni pod udarci nemške vojne sile zrušil. Za ta slučaj si je Roosevelt na raznih točkah in otokih prostranega velikohitanskega cesarstva — torej na samem angleškem ozemlju — z dovoljenjem angleške vlade pod krinko obrambe ameriškega kontinenta zgradil močne trdnjave, letalske in mornariške baze itd. ter jih z ameriškim vojaštvom zasedel. Teh strateških pozicij ameriška oborožena sila ne bo rabila za obrambo ameriške celine, ker je Nemčiji zamisel napada na ameriški kontinent popolnoma tuja. Veliko večji in prav verjetni in dobri so pa izgledi, da bodo Roosevelt-ovi vojak iz teh na tako lisjaki način od Angležev dobljenih vojaških oporišč izkoristili zmago nemškega orožja nad Anglijo.

Za vojska oporišča se Amerika poteguje tudi na sovjetskem ozemlju Daljnega vzhoda kot profiuslugo za pomoč v vojnem materialu, za katerega Sovjeti sedaj nujno prosijo. Ker je Sovjetija že bolj v agoniji kakor pri življenju, bodo tudi te morebitne kupčije z vojaškimi oporišči za Washington lahko tako sijajne, kakor one z Angleži.

Zakonodaja, pravne razsodbe in državna uprava Velike Nemčije

Pravico izdajanja zakonov, ki jo je imei nekda v Nemčiji samo Reichstag ali državni zbor, se je z zakonom za odpravo pomanjkanja pri ljudstvu in v državi od 24. 3. 1933 (pooblastilni zakon) preneslo na državno vlado. Ta zakon, ki je bil prvotno mišljen, da bi veljal samo do 1. aprila 1937, se je pozneje dvakrat, in sicer do 10. 5. 1943, podaljšalo. Pravica državne vlade, izdajati zakone, pa ne sloni samo na imenovanem pooblastilnem zakonu. Tudi član 4 zakona o novi zgraditvi države od 30. 1. 1934 daje državni vladi pravico ustavne zakonodaje brez vsake stvarne ali časovne omejitve.

Ustavne in navadne zakone sklepa državna vlada, podpiše jih Führer, narkar se v državnem uradnem listu razglasijo. V kolikor ni v dotičnih zakonih drugače naročeno, stopijo z dnevom objave v veljavo. Reichstag ali državni zbor sedaj v svojem bistvu ni več zakonodajno telo, temveč samo posvetovalni organ državnega vodstva. Reichstag je forum, pred katerim govori Führer nemškemu narodu in ostalemu svetu. Kakor je znano, je Reichstag samo v nekaterih slučajih sklepal tudi zakone.

Takozvani Reichsrat (po naše državni svet) kot državnopravno deželna

sich heraus, daß zwei Divisionen der Russen hier den Befehl hatten, unter allen Umständen Demidow zu nehmen, um die Panzer von der Infanterie abzuschneiden. Unsere Beute an Geschützen und Panzern war groß. Die Russen waren ausgezeichnet ausgerüstet und nannten sich erste Proletarierrdivision aus Moskau. Sie hatten Stahlhelme ähnlich unserer Fallschirmjäger.

Sie standen sehr unter dem Druck ihrer Kommissare. Wir fragten einen Wolgadeutschen, warum sie denn nicht ihre Kommissare einfach umlegen. Er erwiderte, das gegenseitige Mißtrauen sei zu groß. Auf 30 Mann kommt durchschnittlich ein Kommissar, der mit einer Maschinenpistole hinten sitzt und die Leute nach vorn treibt. Zum Schluß seiner interessanten Ausführungen wies Major Brauer auf die schönen Erfolge seines Regiments hin, das im Osten insgesamt 43 Flugzeuge, 67 Panzer, 32 Bunker, 60 Feldstellungen, 32 Geschütze und 237 MG's erledigte.

GOSPODARSTVO

Okrožje Luttenberg v kmetijski pridelovalni bitki

Okrožni vodja (Kreisbauernführer) organizacije Kreisbauernschaft Mureck v Oberradkersburg-u, Franz Frauwallner, je dne 21. t. m. povabil tudi krajevne voditelje kmetov (Ortsbauernführer) iz priključenega mu področja okraja Luttenberg na delovno sejo v Oberradkersburg. Sestanka so se udeležili tudi politični komisar Guggenthal, nadalje Kreisführer organizacije Steirischer Heimatbund inženir Nemetz iz Luttenberg-a ter vsi uradni župani velikih občin. Po uvodnih besedah Kreisbauernführer-ja je spregovoril Landrat (deželni svetnik) Guggenthal o odgovornosti polnih nalogah krajevnih voditeljev kmetov. V svojem govoru je povdal, kako potrebno je ravno sedaj najožje sodelovanje med stranko in državo, ker je to stvarno jamstvo za zmago. Kreisführer inženir Nemetz je v svojem izjavljanju z zadovoljstvom ugotovil, da je skrb za kmeta v dobrih rokah. Po njegovem so Ortsbauernführer-ji odločilni nižji voditelji notranje fronte, na Spodnjem Stajerskem pa v nacionalnem pogledu razen tega še zelo važni in potrebni činitelji.

Sledila je po Stabsleiter-ju inženirju Probst-u razčlenba organizacije samo-

uprave kmetov v državnem prehranjevalnem staležu (Reichsnährstand), ki je na podlagi primerov naštel raznotere naloge in dolžnosti voditeljev krajevnih kmetov. Ko sta nato Kreishauptabteilungsleiter-ja Schazer in Rumpfer poročala o problemih in nalogah v njihovih področjih, so pristojni referenti podali stvarno sliko o bodočem delu. Slednja debata je bila poučna. Razbistrila je marsikatero nejasnost. Pri tem je Oberregierungsrat dr. Hofmann, ki vodi oddelek B prehranjevalnega urada v Oberradkersburg-u, govoril o pomenu živilskih nakaznic. Obsodil in bičal je oderuštvo in skrivne kupčije, ki se že pri prvih poskusih končajo. Kreisprüfer Novack je govoril o samooskrbovanju in o strokovnjakem nadzorstvu domačega klanja svinj.

Sestanek, ki je bil polštevilno obiskan, je posebno pri debatah pokazal, da je okraj Luttenberg kot severo-vzhodni del Spodnje Stajerske popolnoma na svojem mestu. Navzel se je smisla in soodgovornosti za doprinos k zmagi v svetovnem boju, ki ga bide Velika Nemčija. Živahno in razgibano zborovanje je nato Kreisbauernführer Frauwallner zaključil s počastitvijo Führer-ja.

× Nemško trgovsko pisarno so otvorili v Belgradu. S 15. novembrom so v Belgradu otvorili nemško trgovsko pisarno, ki je podrejena generalnemu pooblaščenca za gospodarstvo v Srbiji. Njen delokrog obsega obdelovanje in reševanje vprašanj in predlogov nemških tvrdk, ki se nanašajo na stare in nove trgovske kupčije v Srbiji. Hkrati bo pisarna svetovalnica tistim podjetjem, ki poslujejo na področju poveljstva v Srbiji in iščejo trgovske stike z Reich-om.

× Transmisije ali gonilna jermena neobratujočih podjetij je glasom razglasila urada »Überleitungsstelle Marburg der Wirtschaftskammer Südmark« v sniisu obstoječih predpisov (odredbeni in uradni list šefa civilne uprave za Spodnjo Stajersko štev. 39) prijavljati na predpisanih tiskovinah, na naslov Fachgruppe Ledertreibriemen und technische Lederartikel-Industrie, Berlin-Friedenau, Fregerstraße 68.

× Deset novih lokomotiv je naročila slovaška državna železnica na Madžarskem. Stale bodo 15 milijonov slovaških kron.

činah. To je izključilo parlamentarno rovarjenje, da ne more sedaj nikdo več ovirati javnega delovanja nacional-socializma, ki je povsod primerno zastopan.

Zakon o novi zgraditvi države od 30. 1. 1934 z istoglasno odredbo od 2. 2. 1934, nadalje zakon o gojitvi državnega prava ter odredba o nemškem državljanstvu od 5. 2. 1934 so prinesli važne ukrepe. Odpravili so ljudska zastopstva dežel, prenesli so najvišje upravne pravice dežel na državo, podredili so deželne vlade državi, postavili službeno delovanje državnih namestnikov pod nadzorstvo državnega ministra notranjih

× Privilegirana nakupna družba »Podgor« na Hrvaškem se imenuje sedaj »Plodina«.

× 3 milijone ton pšenice bo Anglija baje zopet odkupila v Kanadi, da bi na ta način oblačila krizo na kanadskem pšeničnem trgu, ki mu je radi vojne onemogočen izvoz v prekomorske dežele.

× Nezadostni pridelki žita v Grčiji se za kritje domačih potreb spopolnjujejo z uvozom. Grčija je letos v svojih žitornih področjih pridelala kakih 900.000 dvojnih centov žita za kruh ter 150.000 dvojnih centov koruze.

× 400 milijonov argentinskih pesosov znašajo zgube pri vsakoletni pšenični žetvi v Argentini, odkar je radi vojne otežkočen izvoz. Država je namreč prisiljena farmarjem odkupiti odvisne pridelke pšenice, da ne zahreduje v preveliko krizo. Ker pa takih odkupljenih zalog ne more v polni meri uvrstiti — največ take pšenice se pokvari, dela, ma jo uničijo ali pa jo celo uporabijo kot kurivo — zaznamujejo državne finance take zgube.

zadev ter pooblastili državno vlado, da nadaljuje z reformo države. S tem se je vsako omejitev zakonodajnega prava vlade v stvarnem in časovnem pogledu odstranilo.

Vlada Reich-a je z ustavo menjajočim zakoni lahko tudi menjala pristojnost in pravice Reichstag-a itd. Z eno besedo, vlada je lahko odpravila vse, kar bi jo morebiti pri izvajanju svojega vladnega programa oviralo. K vsemu temu je notranji minister Reich-a bil pooblaščen, da izvede upravno reformo države. Tako je Velika Nemčija iz bivše zvezne države postala enotna, velika in močna država.

zastopstvo pri zakonodaji in upravi, se je z zakonom od 14. 2. 1934 očpravilo. Njegova pristojnost v pogledu zakonodaje se je ukinila, njegov delokrog v pogledu uprave se je pa prenesel na pristojnega ministra Reich-a.

Tudi začasni državni gospodarski svet, ki je bil poklican, da podaja mnenja o gospodarsko-političnih in socialno-političnih zakonskih osnutkih, se je z zakonom od 23. 3. 1934 ukinilo.

Razen zakonodajne moči Reichstag-a, ki je izdal zakone, veljavne za celi Reich, se je tudi deželam odvzelo pravico izdajanja deželnih zakonov. Deželne vlade še sicer izdajajo nekatere zakone, to se pa ne vrši na podlagi lastnih pravic, temveč na podlagi pooblastila in v imenu Reich-a. Vsak deželni zakon pa mora imeti pristanek pristojnega ministra. Reich lahko deželam tudi predpiše zakone, lahko pa zakone tudi deželam sam izda. Po vsem tem so deželni zakoni državni zakoni z omejeno veljavnostjo.

Pravne razsodbe izrečejo neodvisni sodniki, ki so jamstvo, da bodo ljudstvu in nacionalsocialističnemu svetovnemu nazoru primerne.

Zakona za prenos sodstva na Reich od 16. 2. 1934 in od 5. 12. 1934 sta celokupno sodstvo s celotno pristojnostjo, z vsemi pravicami in dolžnostmi ter oblastmi in uslužbenci prenesla v pristojnost Reich-a. Reich nosi popolno in neomejeno visokost državne uprave. Vsa uprava se vrši v imenu Reich-a. Deželne vlade so po zakonu o novi zgraditvi države od 30. 1. 1934 upravna oblastva, njihovi uradi pa državni uradi. V Ostmarki so bivše deželne vlade potom zakona o Ostmarki (Ostmarkgesetz) postale neposredne državne oblasti. Delovanje javnopravnih korporacij je sicer samouprava, stoji pa pod državnim nadzorstvom. To znači, da se njeno upravno delovanje izvaja od države.

Že v takozvani prvi državi (prvem Reich-u) so poznali gotova nesoglasja med državo in poedinimi deželami. To je bilo v njenem zadnjem razvoju že precej vidno. Stoletja so dežele bile samostojne in suverene. Le rahla zunanja veza jih je zadrževala. Tudi drugi Reich je slonel liki zvezne države na deželah. Stvarno in bistveno zvezo je tvoril Bundesfürst ali zvezni knez. V tem pogledu so se nasprotstva najbolj zaostila v času weimarske države, ko so se izjalovili vsi poskusi, ustvariti več ljudske in državne skupnosti. Šele nacionalsocialistična vlada, ki je bila usmerjena v cilj enotne države, je takoj po prevzemu oblasti izdala zakone, s katerimi je napravila prve korake k zrušanju, izglajanju in združitvi.

Takozvani začasni zakon o izravnavi dežel z državo od 31. 3. 1933 je zakonodajno pravo deželnih zborov ali Landtagov prenesel na deželne vlade, ljudska zastopstva razpustil ter odpravil tudi ljudska zastopstva v ob-

× **Transportno napravo za prevoz železniške rude** iz rudnikov Sivas in Erzindžan v vzhodni Anatoliji do železniške postaje Divrik namerava graditi turška državna rudarska banka.

× **Zdržištev ali koncentracija slovaških denarnih zavodov** se bliža k svoji izvedbi. Končno bodo ustanovili tudi kmečko banko.

× **Uvoz rib, predvsem polenovk, bo povečala Portugalska.** Prebivalstvo Portugalske konzumira letno okrog 60.000 ton polenovk. Da bi se zamoglo kriti celotne potrebe prebivalstva, ki predstavljajo v prehrani Portugalcev pomembno postavko, so delali poskuse s predelovanjem tropičnih in subtropičnih rib v polenovke, ki so se obnesli. Sedaj bodo v to svrhu uvažali ribe iz kolonije Angola in Azorskih otokov.

× **125.000 oseb zaposluje norveški ribolov.** Kakor na vseh področjih norveškega gospodarstva, tako zaznamuje tudi norveško ribištvo, odkar sodeluje z nemškim državnim komisarjem, znaten porast in dvig. Norveško industrijo rib so predvsem nemški strokovnjaki s svojimi izkušnjami v ribji industriji poseben v hladilnih napravah itd. spravili v živahnije življenje in obratovanje. Ribolov igra z dneva v dan v norveškem gospodarstvu večjo vlogo. Saj igra riba, ribje meso, olje itd. danes precejšnjo vlogo za domač trg, za eksport v druge dežele je pa vse našeto ter riba v svežem stanju tudi nepodcenljiv izvozni predmet.

× **Madžarske ladjedelnice Ganz & Co., v Budimpešti gradijo 4000 tonske morskne transportne in tovarne ladje.** V kolikor bi globina reke Donau ne omogočala izplovitve tako velikih ladij, bo Budimpešta izdelala samo zunanjo telo ladje, notranjo ureditev bi pa preskrbeli v Galacu.

× **20 milijonov dvojnih centov žita** so v tekočem letu v celoti pridelale bolgarske kmetije. Pri tem znaša višek čez lastno potrebo kakih 5 milijonov dvojnih centov.

× **Nov zakon o gospodarjenju z maslom dobi Danska.** Danski kmetijski minister je zakonodajnemu telesu Danske predložil zakonski osnutek, ki naj kot zakon uredi gospodarjenje z maslom. Pri tej priložnosti je minister pri utelejanju svojega predloga med drugim izjavil, da je oskrba kraljevine z moko, kruhom, kašo, sladkorjem, mlekom, maslom, mesom in špehom zanjama.

× **Pridelki pšenice in koruze v Rumuniji.** V tekočem letu so posejali v Rumuniji 2.35 milijonov hektarjev zemlje s pšenico, kjer so želeli 24 in pol milijonov dvojnih centov pšenice. — Koruso so pridelali na 3.7 milijonov hektarjev njiv. Zetev jim je pa letos prinesla nad 40 milijonov dvojnih centov pridelka.

× **Tudi srbska pšenična in koruzna žetev** je bila zadovoljiva. 900.000 ha srbskih pšeničnih nasadov je letos obrodilo 12 in pol do 13 milijonov dvojnih centov pšenice. Pridelke zadostuje za kritje domačih potreb in se bo še nekaj lahko shranilo kot železno rezervo za vse slučaje. — Korusni pridelek Srbije je dal 18—19 milijonov dvojnih centov. Šestina istega tvori višek čez lastno uporabo ter je namenjena za eksport.

Davke na vojne dobičke so zvišali v Švici. Dosedanji 30 do 40% davek na vojne dobičke se je glasom sklepa švicarskega zveznega sveta zvišalo na 50 do 70%.

UMNI KMETOVALEC

Ravnanje z brejimi kravami

Breje krave potrebujejo posebno paznjo, tako pri krmljenju, kakor tudi pri molži in pri oskrbovanju sploh. Od pravilnega krmljenja brejih krav in pravilnega postopka pri opuščanju molže je namreč odvisno, da-li bodo krave ostale dobre molznice tudi po otelevitvi. Vprav v tem oziru delajo naši živinorejci pogostokrat velike napake, ki so vzrok, da krave obolijo na vimenu ali da jim posamezni seski celo omrtvijo.

Zato je treba pri brejih kravah, posebno pri dobrih molznicah, ki same ne prisušijo mleka, pravočasno misliti na opustitev molže.

Če se namreč na to spomnimo prepozno, ko je krava že visoko na času, ter potem skušamo mleko prisušiti z različnimi mogočimi in nemogočimi načini (s pritrgovanjem krme, s krmljenjem same slame, s pritrgovanjem vode, z nepopolnim izmolževanjem itd.), je navadno uspeh ta, da krave grozno omršavijo, — namesto da bi se vprav v tem času tik pred otelevitvijo spet opomogle —, zbolijo na vimenu, povzročijo šibko in bolešno tele in dajejo po otelevitvi le malo mleka.

Bolje od takega nepravilnega postopanja je v primeru, če smo — bodisi zaradi pomote v računanju časa brejosti ali iz drugega vzroka — pozabili pravočasno opustiti molžo breje krave, isto začeti čim boljše krmiti ter jo — izjemoma — izmolziti skozi ves čas brejosti.

Seveda smemo to storiti le res izjemoma, kajti pravilno je, da brejih krav vsaj zadnjih 8 tednov pred otelevitvijo ne molzemo.

Načinov, kako tudi pri najboljših molznicah doseči pravočasno prisušitev mleka, brez škode za njih zdravje in mlečnost, je več. Nekatere navajamo:

1. Pet mesecev od dne zaskočitve zmanjšamo mlečni kravi krmo na vzdržno količino (t. j. 8 kg sena in nekaj slame dnevno), molzemo pa jo kot navadno. Če v par dneh opazimo, da začenja količina mleka upadati, preidemo od trikratne molže dnevno na dvakratno. Tako postopanje tvori prehod k opustitvi molže. Naglasiti pa moramo, da je treba v tem prehodnem času kravo vsakokrat temeljito, do zadnje kapljice mleka, izmolziti. Istotako moramo ob vsaki molži mleko preizkusiti glede na barvo in na okus (to je, da li ni slano). Če je mleko in vime zdravo, mleko pa je že zelo prisušilo, opustimo jutranjo molžo in izmolzemo kravo samo še zvečer istega dne — zadnjič, toda temeljito, do zadnje kapljice.

Luknjice seskov namažemo z lanenim oljem ali z borovo vazelino, nato pa se

vimena več ne dotikamo. Pač ga moramo v sledečih dneh stalno opazovati, vendar ne iziskujemo iz seskov mleka, čeprav bomo navadno po par dneh opazili, da je vime nabreklo. Samo radi tega pa se še ni treba vznemirjati, kajti pri močno breji kravi vime kmalu spet splahne in postane mlahavo, če je nabreklo samo od mleka, ne pa radi vnetja.

Sele, ko vime upade, kravi spet počasi izboljšujemo krmo. Če pa nabreklo vime v par dneh ne upade samo od sebe, pokličimo živinozdravnika, kajti v tem primeru z zdravjem vimena nekaj ni v redu.

2. Sličen je naslednji način, po katerem prisušimo breji kravi mleko v teku treh dni:

Prvi dan utrgamo kravi vso močno in na mlečnost ugodno vplivajočo krmo: močna krmila, peso, ensilažo, celo seno — ter jo krmimo samo z rezanico iz sena in slame. Molzemo pa kot po navadi.

Drugi dan krmimo enako, molzemo pa samo enkrat in sicer zjutraj; to pa iz vzroka, ker se vime čez dan, ko krava stoji, ne okuži tako lahko z bolezenskimi klicami, kot čez noč.

Tretji dan krmimo kravo enako kot prva dva dneva; tudi izmolzemo jo samo še enkrat, zjutraj, toda posebno skrbno in temeljito. Luknjice na seskih namažemo z borovo vazelino in se nato vimena več ne dotikamo.

Pri takem postopku ostane krava že takoj naslednji dan brez mleka in tudi vime navadno ne nabrekne. V tem primeru krmimo kravi par dni samo vzdržno krmo, ki jo izboljšamo šele čez čas, ko se ni več bati, da bi krava vsled izboljšane krme spet dobila mleko.

Vendar je treba pri tem drugim, hitrem, postopku opozoriti, da ga smemo brez škodljivih posledic za zdravje krave in vimena uporabiti samo v primeru, če mlečnost krav v tem času ne znaša več kot 9 litrov dnevno.

Ko smo kravi pravočasno in pravilno prisušili mleko, moramo kmalu nato začeti s postopnim izboljševanjem krme, in sicer jim dajemo proti koncu brejosti tako krmo, kot da bi dajale 15—16 l mleka dnevno. Tako krmljenje nam bodo krave poplačale s tem, da bodo začele takoj po otelevitvi dajati obilno mleko. Pomislek, češ da bi bila zaradi predobrega krmljenja otelevitev otežkočena, je brez podlage.

Zadnje tedne brejosti moramo kravam dovolj nastiliti in to tako, da stoje vodoravno, ali celo z zadnjim delom telesa višje.

Tudi jih moramo vsak dan nekoliko sprostiti po dvorišču ali tekalšču.

Humus in apno — vira rodovitnosti v zemlji

Glavno stremenje vsakega poljedelca gre za tem, da izvleče iz zemlje čim več pridelkov po možnosti čim boljše kakovosti, ker le s tem doseže zadovoljiv dohodek. Umen kmetovalec namreč dobro ve, da so stroški obdelovanja tal približno isti, pa naj bo delo izvedeno dobro ali slabo. On tudi ve, da so glede proizvodnih stroškov navadno bogati pridelki cenejši kakor pa pičli. Kdor torej zemljo skrbno obdeluje ter ji povrne snovi, ki mu jih je ona dala s pridelki, mu bo kmalu hvaležna z visokim donosom. Kdor jo pa zanemarlja in jo samo izko-

rišča, temu kmalu pokaže, da se je iztrošila. Če pa hočemo torej iz zemlje stalno črpati zadostne pridelke, moramo redno nadomestovati snovi, ki smo jih od nje prejeli, to je stalno in pravilno moramo gnojiti. Iz tega sledi ena glavnih nalog poljedelca: ohraniti, oziroma zvišati rodovitnost zemlje, to je, nuditi talnim silam pogoje za razvoj in delovanje v korist rastlinstva.

Kdo je pa v zemlji pravi nositelj rodovitnosti? To sta humus in sprstena in njen pomočnik apno. Brez teh so tla jalova. Humus je tista snov, ki jo v sploš-

nem vsaka kmetija ima v zadostni množini v domačih gnojilih: v hlevskem gnoju, v gnojnici, v straniščnici in v kompostu. To so najbolj učinkovita gnojila, brez katerih še tako močno gnojenje z umetnimi gnojili le malo zaleže in je stalno nemogoče. Naravna gnojila dajejo zemlji humus in z njim življenje, kajti ta humus hrani vsa talna živa bitja — bakterije, ki pripravljajo rastlinsko hrano. Da je pa to življenje živahnije, pripomore apno, ki s svojo toploto in razkrajanjem pospešuje delovanje bakterij.

Humus ali sprstenina je zmes razpadlih rastlinskih in živalskih ostankov, ki so v vseh domačih gnojilih, v podoranem plevu in strnišču ter v sličnih odpadkih. Vse to razkrajajo talne bakterije ob primerni toploti in ob zadostnem dostopu zraka ter tvorijo blagi humus, v katerem se kopičijo rastlinske hranilne snovi. Za to pretvarjanje pa je potrebno še apno, da razkisa razne kisline, ki nastajajo v sprstenini navadno ob pomanjkanju zraka. Te humusne kisline namreč škodujejo koreninam večine naših kmetijskih rastlin in izpirajo hranilne snovi. Če se pa spojijo z apnom, nastanejo nekisli humusni delci, kar imenujemo blagi humus ali »stara moč zemlje«, ki je pravi tvoritelj zemeljske rodovitnosti.

Taka blaga sprstenina v zemlji pridržuje vodo in hranilne snovi ter jih polagoma, toda stalno oddaja talnim bakterijam in rastlinskim koreninam, ki jih dovajajo rastlinskemu telesu. Blagi humus je torej vezan na apno. Kjer tega ni, na primer v kisljih zemljah, se pri razkrajanju hlevskega gnoja tvorijo tudi humusne kisline, toda ne morejo se spreminjati v rodovitne humusne delce, ampak jih padavine spravijo neizkoriščene v spodnje zemeljske plasti, kjer se izgube v vodo. Torej sama zemlja, ki je bogata na humusu in na apnu, ki je v »stari moči«, je zdrava in rodovita. V njej je življenje in delovanje bakterij živahno in tla postanejo kmalu godna.

Taka tla so tudi zelo dovzetna za umetna gnojila in dobro izkoriščajo njih hranilne snovi. Le na takih tleh so ta gnojila učinkovita in dobičkanosna. To je tisto, kar večina naših kmetov ne upošteva, namreč, da na zrušena in dolgo let zanemarjena tla ne spadajo umetna gnojila. Kolikokrat se sliši naslednje vprašanje: »Imam njivo, travnik, vinograd, ki ni bil že mnogo let gnojen. Na njem nič ne uspeva. Katero umetno gnojilo je primerno, da ga zopet spravim do rodovitnosti?« — Edini primeren odgovor na to je: »Nobeno umetno gnojilo ne spada sem!« — Dokler ni v zemlji življenja, dokler ni v njem humusa in apna, ne more učinkovati nobeno umetno gnojilo. Samo hlevski gnoj ali kompost je v stanu poživiti delovanje bakterij in vzbuditi v zemlji življenje. Potem šele bo učinkovalo tudi umetno gnojilo. Toda tudi to le tedaj, če je v zemlji dovolj apna.

Ce so tla kislja, tedaj mnogokrat niti hlevski gnoj ne deluje. Večkrat se namreč čuje tudi tole vprašanje: »Pogojil sem svoj travnik s hlevskim gnojem, a kljub temu sem imel samo malo uspeha. Kaj je vzrok temu?« — Če pa vprašamo, kakšen travnik je to, bomo gotovo dobili odgovor: »Na njem raste bolj kislja krma; hotel sem ga z gnojem pripraviti do tega, da bi na njem rastle sladke trave.« — Pa vemo, pri čem smo. Zemlji manjka apna. Na tak travnik je škoda hlevskega gnoja. Najprej ga je treba močno potrositi z žganim apnenim prahom, da ki-

(PK.-Aufn.; Kriegsbericht. Bonnemann)

Vormarsch im höchsten Norden. Durch ödes Steingeröll zieht sich die Straße im höchsten Norden hin. Neun Monate liegt hier der Schnee.

MALE VESTI

* Kmetijsko razstavo v Cilli-ju, ki so jo zaključili minuli petek, je v ne celih šestih dneh obiskalo nad 19.000 oseb. Kino-predstav za vaščane, kjer so jim razkazovali filme Reichsnährstand-a (državnega prehranjevalnega urada) ter kulturne filme, je pri sedemdesetih predstavah obiskalo 13.000 oseb. Radi velikega navala ljudstva na razstavišče se je razstavo za pol dneva podaljšalo in se je število obiskovalcev približalo 20.000. S tem je bil dosežen rekordni obisk vseh dosedanjih sličnih razstav, ki jih je priredil Reichsnährstand na območju organizacije kmetov Landesbauernschaft Südmärk. Obisk nam je najboljši dokaz, da je spodnještajersko kmetijsko prebivalstvo, ki je celih 23 let prav težko životarilo, napredno in izobraževanja željno. — To potovalno učno razstavo se bo od 7. do 14. decembra t. l. razkazovalo v Marburg-u v dvorani organizacije Steirischer Heimatbund.

* Reichsleiter Max Amann, predsednik nemške zbornice tiska, je praznoval 24. novembra svoj 50. rojstni dan. Reichsleiter Amann je bil za časa svetovne vojne frontni tovariš Führer-ja in pozneje eden izmed prvih borcev za strankine ideale. Nad 20 let zavzema v stranki vodilno mesto. Leta 1921. je prevzel vodstvo založbe dnevnika »Völkischer Beobachter«. Pozneje je organiziral centralno založbo stranke, ki je največje založništvo v celnem Reich-u. Po prevzemu oblasti

je prevzel predsedstvo nemške zbornice tiska in ga vodi še danes čil in zdrav v zadovoljstvo vsega nemškega tiska.

* Uradni sedež šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem se je s 15. t. m. preselil v Graz. V odredbenem in uradnem listu šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem številka 52 z dne 19. novembra 1941, je objavljen razglas, da so se uradi šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem preselili v Graz, Burgring 4, telefonska številka 83.000. Do nadaljnjega pa ostanejo sledeči oddelki imenovane uprave v Marburg-u: Referent za državno brambo, policijo, gospodarstvo mineralnega olja in za odredbeni in uradni list, v Marburg-u, Tegetthoffplatz. Nadalje pooblaščenec za razdelitev dela, Tegetthoffplatz in pooblaščenec za izvedbo posrednih pravno-zasčitnih ukrepov, Tegetthoffplatz 14. Uradi pooblaščenca za razne probleme se nahajajo v Tegetthoffstraße 12. Pooblaščenec za izobrazbo ljudstva in propagando uraduje Bürgergasse 12. Istotam uradujeta osebni referent in nacionalpolitični referent. Zadnji štirje referenti so hkrati referenti v zveznem vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund v ulicah kakor navedeno.

* Nemčija potrebuje vedno več rokodelskega narasčaja. Kakor poroča Ministerialrat Stets iz državnega ministrstva dela, je pri letošnji razdelitvi in ureditvi vstopa vajencev v učna mesta ostalo okrog 200.000 vajeniških mest nezasedenih.

sline razkisamo. Ze s tem gnojem bomo nekaj dosegli. Toda ne za dolgo. Prihodnje leto spada na tako zemljišče vse-kakor hlevski gnoj; še boljši je kompost, da se z njim pomnoži v tleh humus. Na takih tleh bodo pozneje dobro učinkovala nekatera fosfatna umetna gnojila, kakor kostna moka, še bolj Tomasova žlindra, nikakor pa ne superfosfat. Prvi dve vsebujeta namreč mnogo apna; zato je njih delovanje tako učinkovito. Superfosfat pa spada h kislemu gnojilu.

Končno sledi iz tega, da je vir vse rodovitnosti zemlje na kmetiji v gnojilih, ki jih kmetija sama pridobiva. V njih je najdragocenejši izvir humusa. Vsak poljedelec mora torej skrbno ravnati s hlevskim gnojem, da se v njem ohranijo vse redilne snovi in da se na gnojišču

dobro razkroji in udela. Marljivo mora tudi izbirati in spravljati vse snovi, primerne za kompostiranje, kajti kompost je najboljši gnoj za travnike. Pri tem pa ne sme pozabiti niti na pomočnika teh gnojil, na apno, kajti tudi brez njega v zemlji ni rodovitnosti. Z njim se večkrat tudi brez hlevskega gnoja ali komposta zbudi v tleh rodovitnost, kar je znak, da je bilo v zemlji sicer dovolj humusa, toda ta je bil kiseljast, ker mu je primanjkovalo apna, da bi ga spremenilo v blagi humus. Zato moramo, ker se večkrat tudi dobre zemlje po nekaj letih okisajo, preizkusiti jih na apno. Če opazimo, da ga je v njih premalo, ga jim moramo dodati. Tako bomo v zemlji ohranili rodovitnost in jo dobro izkoristili za naše kmetijske rastline.

Ing. R. L.

* Nemški poslanik Kasche na Hrvaškem je obiskal nemške naselbine. V spremstvu voditelja Nemcev na Hrvaškem Altgayer-ja je obiskal Osijek ter razne z Nemci naseljene kraje Slavonije in Srema.

* Nemške državne železnice prosijo prebivalstvo, da bi se po možnosti opustilo vsa božična potovanja, ki se jih lahko opravi ob drugem času. Za res potrebne vožnje na daljše proge se naj poltje z brzimi vlaki.

* General von Briesen je našel junaško smrt. Na bojišču ob reki Donec je našel general infanterije von Briesen, komandant nekega armadnega zbora, junaško smrt.

* Nemški Rdeči križ v Srbiji. Srbsko prebivalstvo je zbralo 46 vagonov paketov za srbske vojne ujetnike v Nemčiji. Nemški Rdeči križ je te darove spravil na svoje mesto v taborišče srbskih ujetnikov. Predsednik srbske vlade, general Milan Nedić, se je v imenu srbskega prebivalstva pristožno zahvalil pooblaščenca nemškega Rdečega križa za človekoljubno posredovanje.

* 11—13 sto let stari hrasti stojijo v Mecklenburg-u v kraju Iwenack. Seveda ne celi gozdovi, pač pa devet takih drevesnih velikanov spominja na najmanj tisočletno preteklost, ki je šla mimo njih. Eden teh hrastov je baje največje hrastovo drevo v Veliki Nemčiji. Merjenja, ki jih je izvršil nadgozdar v Iwenack-u so podala, da znaša obseg korenin celih 14 metrov, obseg debla meter in pol nad zemljo visoko pa 10 metrov in 40 cm. Hrast meri 40 metrov višine ter vsebuje polnih 228 knubičnih metrov lesa.

* Arbeitsamt Pettau ali urad dela je v Friedau-u v hiši Weselitsch ustanovil svoj podružni okraj. Prebivalstvo občin Friedau, Groß-Sonntag, Kaisersberg, Polstrau an der Drau, Sauritsch in Thomasberg se mora odslej v zadevah, ki se nanašajo na pristojnost urada dela, obračati na ime-novano podružnico. Uradni naziv in naslov za pismene vloge glasi Nebenstelle Friedau des Arbeitsamtes Pettau in Friedau.

* Arbeitsamt (urad dela) Oberradkersburg, ki je doslej bil samostojen urad, so spremenili v podružnico urada dela v Pettau-u ter se mu pravi sedaj Nebenstelle Oberradkersburg des Arbeitsamtes Pettau in Oberradkersburg. V delokrog te podružnice spadajo vse dosedanje občine in sicer Abstal, Bad-Radein, Klein-Sonntag, Lutenberg, Oberradkersburg, Roßhof, Sü-Benberg, Staintal in Wernsee.

* Nov ženski poklic smo dobili. Na področju Reich-a so se ravnokar vršile prve izkušnje novovpeljanega ženskega poklica. Takozvane lekarniške sile za pomoč (Helferinnen) so po dveletni učni dobi položile izkušnje. Te pomožne moči bodo po lekarnah uporabljali za navadna trgovska in tehniška dela, za dekoriranje izložb in razstavnih omar, za ravnanje z blagom ter za negovanje in čuvanje lekarniških priprav kakor orodja, posode itd. Ta novi ženski poklic ima lepo bodočnost.

* Potovalno kmetijsko razstavo priredijo v Marburg-u. Ker je tozadevna prireditelj v Pettau-u in Cilli-ju našla pri našem podeželskem prebivalstvu ogromen odmev, kar se najbolje zrcali v številnih obiskovalcev, jo bo organizacija kmetov Landesbauernschaft Südmark med 7. in 14. decembrom 1941 priredila tudi v Marburg-u, in sicer v dvorani organizacije Steirischer Heimatbund, in pokazala svoje na kmetijstvo se nanašajoče zanimivosti.

* Zborovanje udeležencev svetovne vojne in njih svojcev, ki ga je priredilo dne 23. novembra v Marburg-u v dvorani organizacije Steirischer Heimatbund obrambno moštvo, je bilo sijajno obiskano. Na tisoče moških — med njimi mnogi s starimi hrabrostnimi svetinjami — je napolnilo dvorano. Tudi invalidov, ki jih je bivša država najbolj zanemarjala, ni manjkalo. Kot govornik je nastopil Standartenführer Blasch, ki je zborovalce v gorečih besedah spodbujal k pridnemu sodelovanju v obrambnem moštvo organizacije Steirischer Heimatbund, kjer imajo kot stari izkušeni bojevniki priložnost, da v vzgojnem smislu ugodno vplivajo na svoje mlajše tovariše. Pri tem je tudi opisal skrb in brigo Reich-a za bive bojevnike v vojni 1914—18, katerim se bo sedaj pridružilo tudi tovariše iz Spodnje Stajerske.

* Dirkalne konje bivšega židovskega barona in velebankarja Rothschilda so francoske oblasti na dražbi prodale. Za osem enoletnih dirkalnih konj najboljša pasme se je doseglo 618.000 frankov. Ker je šlo za zaplenjene konje, je država tudi ta izkupiček odstopila francoski zimski pomoči.

* Vojaki naj imajo tudi pri fotografirskih naročilih prednost. Tako poziva Reichsinnungsmeister (vodja državnih obrtnih združenj) fotografska podjetja ter jim polaga na srce, da se vojakom, posebno kadar pridejo na dopust, pri sprejemanju naročil in izdelovanju slik naj da prednost pred drugimi strankami.

* „Prenočišče vrabcev“ ima mesto Kioto na Japonskem. Gre za nad 230 let staro hišo ptic, kjer imajo vrabci, ki jih je seveda na stolice in stolice svoj raj, ne da bi pri tem bili kakšni ptičji ujetniki. Poseben „oče vrabcev“, to je oskrbnik in gospodar, skrbi za najboljšo hrano, gleda lepo na red in čistost ter vodi brigo o gnezdenju, ki se vrši v nalašč zato urejenih pripravah.

* Bolgarski trgovinski minister Zagorov je prispel na povabilo nemškega gospodarskega ministra Funka v Berlin, kjer bo ostal par dni.

* Poklicna izobrazba v podjetju. Organizacija nemške delovne fronte je v podjetju berlinskih plinar v Berlinu otvorila za posado tovarniško poklicno vzgojno šolo, ki bo članom posade omogočila izobrazbo in spolniti v njihovih poklicih.

* Skrb za vojne poškodovance v Nemčiji je na visoki. V Nemčiji so podaljšali veljavnost železniških ugodnosti, ki jih od leta 1939 uživajo vojni poškodovanci. Ugodnosti so sledeče: Težki vojni poškodovanci se z voznim listkom III. razreda lahko vozijo v drugem razredu. Spremljevalci težko poškodovanih imajo brezplačno vožnjo kadar spremljajo težke invalide. Prav težko poškodovani vojni invalidi imajo pravico na potovanje v posebnih za to svrhu določenih vagonih oziroma oddelkih. Pred državnimi uradi imajo vsi vojni poškodovanci prednost pred vsemi drugimi strankami.

* Skrb za prehrano mesta Bukarešte je po navodilih vodje romunske države poverena nekemu aktivnemu generalu, ki bo z vojaškimi oblastmi zadevo izboljšal in urejeval. Težkoče, ki so se doslej pojavljale v preskrbi romunske prestolnice, niso imele svojega izvora v kakšnem pomanjkanju živil, temveč v pomanjkljivi organizaciji preskrbe mesta.

* Japonska je umaknila svojega poslanika v Irak. Ker so Angleži pred meseci zasedli državo Irak ter celi perzijski zaliv proglasili za svojo vojno-interesno sfero, je japonska vlada sedaj odpoklicala svojega poslanika iz iraške prestolnice Bagdad.

* 44 centov jabolk iz enega drevesa je dobil neki kmet v Bergatreute v okraju Wangen.

* Nove srbske poštne znamke s slikami srbskih samostanov bodo izdali v Srbiji.

* Kljukasti križ na več ko 300 let stari listini so našli v mestnem arhivu v Feldkirch-u. Gre za testament iz leta 1607, ki ga je nekdo s svojim lišnim znakom, kljukastim križem, podpisal.

* Za zdravje ljudstva. Bodoče tedne in mesece bo občinska uprava v Wien-u skupno s strankinimi organizacijami po celem Reichgau-u Wien brezplačno začela rentgenizirati prebivalstvo. Gre za pobijanje tuberkuloze, ki jo hočejo na vsak način in z vsemi sredstvi zavezati.

* Otvoritev glasbene šole v Cilli-ju. Dne 23. novembra 1941 so v Cilli-ju v dvorani hiše „Deutsches Haus“ na slavnosten način otvorili glasbeno šolo za mladino in ljudstvo.

* 900 let star grad Rammelburg, ki leži v Osttharz-u v najlepši okolici, so preuredili za dom za vojne vdove.

* Vložke, ki se jih v čevljih lahko ogreva, so izumili. Gre za pridobitev, ki bo posebno kolesarjem in molarci-klistom v zimskem času velike koristi. Vložki se ne razlikujejo mnogo od dosedaj znanih, ki jih ljudje uporabljajo za vlaganje v škornje ali čevlje. Razlika je samo v tem, da se jih s tanko žico spoji s suho ali mokro baterijo ter po potrebi na ta način v obuli nogi ogreva.

* Stalnova hčerka odide v Ameriko. Kakor se izve iz turških krogov, se je odpeljala Stalnova najmlajša hčerka, 19 letna Svetla, v spremstvu nekega uradnika angleškega poslanstva v Teheran, odkoder bo odpotovala v Ameriko. Tam bo baje delala propagando za Sovjetsko Unijo.

* 45 odstotkov več kakor lansko leto. Develte novembra so v celem Reichu nabrali za vojno zimsko pomoč 31 milijonov 986.200 RM. S tem je bila lanska zbirka istega dne prekoračena za 9.987.488 RM, t. j. za celih 45%. Stetje še pa ni končano.

* Pinski komunistični poslanci obtoženi radi veleizdaje. Višje deželno sodišče v Abo-u je proti vsem poslancem finske komunistične stranke (v parlamentu jih sedi 6) dvignilo obtožbo radi priprav za veleizdajo. S tem izgubijo ti poslanci svoje mandate in ne morejo nikdar več biti izvoljeni v rimsko narodno zastopstvo.

* Proti Židom. V Romuniji so razlastili 50 hiš, last raznih židovskih organizacij, ter v istih uredili otroške vrce po nemškem vzoru. — Francoska vlada pripravlja zakon, ki bo Židom prepovedal vsako podjetniško udejstvovanje.

* Bolgarski list »Dnes« zahteva popolno iztrebljenje židov v Bolgariji. List je mnenja, da židovsko vprašanje ni samo gospodarsko in rasno vprašanje, temveč tudi vprašanje dviga naravnosti.

* Kitajska v valu zime. Kakor poročajo listi, je zajel Kitajsko val mrzlih vetrov. Tako so našli v zadnjih dneh samo v Šanohaju po raznih šupah 250 kitajskih beračev in otrok zmrznjenih.

* **Predsednik portugalske republike, general Carmona, je proslavil 24. t. m. svoj 72. rojstni dan.** Vsi ljubljanski listi so ob tej priliki objavili pristržne članke s sliko prezidenta. Popoldan so se mu poklonili člani vlade, župan prestolnice in meščani Lizbone. Tudi Führer je sporočil slavljencu brzojavnim putem svoje čestitke.

* **Prisilen pristanek angleškega letala na Portugalskem.** Preteklo nedeljo popoldan je moral nek dvomotorni angleški bombnik zasilon pristati na portugalskem letališču Sacavem. Na letalu se je nahajalo šest članov posadke, in sicer dva Angleža, dva Avstralca in dva Novozelandskega. Posadka je najprej uničila letalo z ognjem ter se nato stavila na razpolago portugalskim oblastem. Vsi člani posadke so bili internirani.

* **80. rojstni dan velikega nemškega zdravnika.** 24. t. m. je proslavil veliki nemški zdravnik in kirurg prof. Dr. Bier svoj 80. rojstni dan. Vodja nemškega zdravstva (Reichsgesundheitsführer) Dr. Conti je ob tej priliki obiskal visokega slavljence ter mu je sporočil čestitke vseh nemških zdravnikov.

* **Romunski plebiscit za ali proti politiki maršala Antonescu** je rodil sledeč izid: 3.446.889 volivcev se je izjavilo za, 68 volivcev pa proti njegovi politiki.

* **Vse za skrb mladine.** Koncem oktobra tega leta so pod predsedstvom pooblaščenca zastopnika voditelja nemške mladine (Jugendführer) ustanovili delovno skupnost za skrb mladine, takozvano »Arbeitsgemeinschaft für Jugendbetreuung«. Ustanovitev bo vsem državnim in strankinim uradom ter organizacijam, ki javno delujejo in imajo opravke z mladino, nekakšna svetovnica in matica, potem katere se bo večje preprečilo morebitno dvojno delo oziroma spopolnilo kake pomanjkljivosti. Izkoristilo se bo vse možnosti ugodnega vzgojnega vpliva na mladino. Arbeitsgemeinschaft für Jugendbetreuung je mišljena seveda za celi Reich in bodo po potrebi ustanovljeni tudi podružni uradi v posameznih gau-ih.

* **Belgrajsko pristanišče izgrajujejo.** Kljub vojni se nadaljuje z gradnjo pristanišča v Belgradu, ki je v današnjem evropskem rečnem ladijskem prometu važno. Pomolja na desnem bregu reke Save so že za celi kilometer dolžine izgotovljena. Tlakovalo se je pa tudi tir tračnice, kar bo omogočilo vožnjo s tovornimi avtomobili in vozovi.

* **Zanimiv tip švicarske lokomotive.** Na švicarskih železnica ravno kar preizkušajo novo težko lokomotivo, ki pov-

zroča pozornost strokovnjakov in tehnikov. Gre za plinsko turbinsko lokomotivo izdelka tovarne Brown-Boveri v Baden-u v Švici, kjer so tudi izdelali načrte. Plinsko turbino kurijo s surovim oljem, ki razvija dva tisoč konjskih sil in oskrbuje pogonske motorje z električno strujo. Ta nova šest osovinska lokomotiva tehta 83 ton, vleče 200 ton tovora ter doseže največjo brzino od sto kilometrov na uro. Uporabljali jo bodo na neelektrificiranih železnicah Švice.

* **Tečaji za rokodelce v Cilli-ju.** Delovno-politični urad organizacije Steirischer Heimatbund v Cilli-ju priredi tečaje za rokodelske mojstre v svrhu upoznanja in priučitve sodobnih delovnih metod. Tečaji obsegajo rokodelstva vseh strokov in okrožju ter bodo omogočili kulturno in gospodarsko izravnavo z rokodelstvom v Reich-u.

* **Lutkovno gledališče Radestock** je v okrožju Pettau razveselilo mlado in sta-

ro. Lepo obiskane predstave s bile v Polstrau-u, Friedau-u, Mörtendorf-u, Monsberg-u, Kranichsfeld-u, Leonhard in den Böheln itd.

* **Obrotni nadzorni urad (Gewerbeaufsichtsamt) Marburg an der Drau,** ki ima svoj sedež v Graz-u, Burgring 4, naznaja, da bo do nadaljnjega vsak četrtek med 9. in 12. ter med 2. in 4. uro popoldne uradoval tudi v Marburg-u. Tegetthoffstraße 22 ter sprejemal stranke.

* **Božična drevesa iz stekla** izdelujejo v Eisenbrod-u v češko-moravskem protektoratu. Izdelovanje takih božičnih drevesc ima namen, da se ne poseka toliko mladih drevesc.

× **Zivilski trg v Marburg-u** je zadnji čas zopet oživel. Kar od daleč se pozna, da se je kmetom posrečilo, spraviti tudi zadnje pridelke srečno v klet in pod streho. Razne povrtnine, zelenjave, kisle repe, kislega zelja itd. je v obilju na razpolago.

Preseljenci iz Spodnje Štajerske pišejo

Preseljenci iz obmejnega kraja Rann, ki se jim je v smislu naročila Führer-ja iz višjih državno-političnih interesov preskrbelo novo domovino na področju Reich-a, so nam poslali mnogoštevilne dopise in pisma. Gre za navadne neolepšane dopise podeželskih ljudi, v katerih slikajo svoja potovanja iz dosedanje v svojo novo domovino ter opisujejo prve vtise, ki so jih zbrali o novih doslej še nevidnih deželah. Prvo tako pismo, ki ga je sprejelo naše uredništvo, glasi:

»Kot naročnik Vašega cenj. lista prosim za objavo nižje navedenega:

Spodnještajercem, ki jih še ni doletela preselitev! Razni elementi so razširjali govorice, kaj vse se bo z nami preseljenci zgodilo. Ker pa vse to ni resnica in da se dotični, ki še na preselitev čakajo, pomirijo, sem se odločil popisati stvarno in resnično, v kakšnem stanju se mi spodnještajerski preseljenci nahajamo.

Dne 11. novembra smo odpotovali iz Haselbach-a pri Gurkfeld-u ter smo dne 15. novembra prišli v gradič Katharinenhof v Sachsen-u. Med vožnjo so nas res bratovsko stregli. Tukaj v dobro kurjenem gradu smo dobro na-

stanjeni in tudi hrana je dobra in zadostna. Našega denarja ali naše prtljage se ni nikdo dotaknil. Vse se nam je v redu dostavilo in izročilo. V tem pogledu so res vse skrbi in vsak strah odveč. Voditelj taborišča in vsi osebje je zelo prijazno z nami. Prav nič nam ni dolg čas in tudi žal nam ni, da smo odšli iz starega kraja. Vsem prijateljem polagamo na srce, da za nami ne žalujejo, temveč da pridejo čim prej za nami, ker tukaj nam je dobro. Ne verjemite pa posebno lažnjivcem ničesar. Naš naslov je Umsiedlungs-Lager 40 in Grobhenndorf, über Löbau in Sachsen. Srčno Vas pozdravljajo Haselbacherji in sicer:

Heinrich Sakschek kot pisec pričujočega dopisa in žena, Vinzenz in Johanna Pirz, Mimi Schitschkar, družina Petschnik, Martin in Paula Kerin, Albin in Johanna Laurinschek, Stanislaus in Fanni Pewetz, Alois in Anna Arch, Johann in Karolina Drnatsch ter vsi ostali preseljenci iz Haselbach-a.

Iz Dresden-a smo pa dobili sledeči dopis:

»Poročam, da smo se dne 10. novembra t. l. po višjih navodilih izselili

Zahtevajte
žarnice
s to
kvalitetno znamko
na ovitku.

OSRAM-D daje poceni svetlobo.

iz okraja Kann an der Save v Reich. Težka je bila ločitev od rojstnega doma, kjer nas je zibala naša kmečka mati v skromni kmeči hiši in še v bori-nejši leseni zibelki. Prišli so nemški vojaki resnih obrazov, ki so nam v vladnih in milih besedah napovedali, da se nam je pripraviti za odhod. Vplivalo je na naša čustva, kakor balzam na rane, ko so nam vojaki v svoji ustrežljivosti, kakor da bi bili naši domačini, pomagali pospravljati našo prtljago ter nam isto pomagali nato-voriti na za to pripravljene avtobuse. Ko je bilo na vozovih vse, kar smo lahko vzeli s seboj, smo se odpeljali v Reichenburg, kjer je bilo prvo večje zbirališče za nadaljnji odhod. Razume se, da smo v Reichenburg-u imeli tudi dostojno in dobro prenočišče. Tudi hrano smo v redu sprejeli.

Naslednjega dne, bilo je 11. novem-bra 1941, pa smo sedli v posebno za nas določeno garnituro osebnega vla-ka, ki nas je potegnil preko Stein-brück-a do Marburg-a ter dalje čez Kärnten, Salzburg v deželo Bayern, kjer smo med drugimi videli tudi me-šta München, Regensburg itd., ter od tam v deželo Sachsen, kjer smo v glavnem mestu te države, v Dresden-u, dne 12. t. m. ob 23. uri izstopili. Od železniške postaje so nas z avtobusi prepeljali na za nas določena stanova-nja v velikem šolskem poslopju, kjer je bilo za naš dohod vse najboljše pri-pravljeno. Razen spalnic z lepimi čisti-mi posteljami smo našli veliko jedil-nico. Kuhinja je skupna ter se nam hrana servira po nalašč v to svrhu do-ločenih dekletih. Kuhinja in reč v je-dilnici je domača in ne vojaški. Sploh se v teh stanovanjih čutimo svobodni in domači. Na razpolago imamo dvo-rano, kjer lahko poslušamo radio od sedme ure zjutraj in do 22. ure zvečer. Za enkrat je to naše opravilo tukaj. Govori se pa, da dobimo delo, vsaj za čas, dokler se nas ne naseli na nove domove, ki nam bodo določeni. Toliko za danes, v kratkem se zopet oglašim s kakšnimi pozdravi. Pozdravljam z

nemškim pozdravom Heil Hitler! — Jo-sef Sikoschek, Dresden.

DOPISI

□ **Wöllan.** V premogovniku smo imeli zborovanje rudarjev. Navzoči poslušalci so navdušeno sprejeli izvajanja o temi »frontno tovarštvo — obratna skupnost — ljudska skupnost«. Govorila sta tova-riša Hofstätter in Tauscher.

□ **Reichenstein.** Cestna zbiralna ak-cija za zimsko pomoč je v našem kraju nabrala lepo vsoto 1608 RM in 85 Rpf. Če se pri tem upošteva, da ni v našem kraju nikakršnih večjih posestnikov, tem-več da gre za bolj ubogo prebivalstvo, je prispevek 2.18 RM od vsake hiše naravnost razveseljiv.

□ **Polstrau.** Te dni je prevzel od dosedanjega komisaričnega uradnega žu-pana dr. Alfred-a Heiss-a občinske po-sele novo imenovani glavni uradni župan Johann Fandler. Primo-predaja se je vršila na slavnosten način ob navzoč-nosti političnega komisarja za okrožje Pettau, tovarša Fritz-a Bauer-ja ter nameščencev tukajšnjih uradov organi-zacije Steirischer Heimatbund.

□ **Leonhard in den Büchern.** Ob nav-zočnosti političnega komisarja Fritz-a Bauer-ja ter raznih funkcionarjev orga-nizacije Steirischer Heimatbund je prevzel novi glavni uradni župan Alois Hirschmann županske posle občine Leonhard in den Büchern. Dosedanji uradni župan tovarš Heinrich Sarnitz, ki je poklican na sodelovanje v urad organizacije kmetov (Amt der Kreisbauernschaft) se je od svojih sodelavcev lepo poslovil. Politični komisar Fritz Bauer se je v svojem govoru zelo laska-vo in pohvalno izrazil o odhajajočem uradnem županu.

Mali oglasi

Ržene podrajčke in pšenične skope

kupuje izdelovalnica slamnatih tu-za steklenice Paula Wessely, F. A. H. stenstraße 8.

738

Držite se uradno določenih najvišjih prodajnih cen vinu

Weinbauwirtschaftsamt in Marburg an der Drau (vinarski gospodarski urad) nam je dostavil nižje navedeno v svrhu objave.

„Od uradnih mest smo v svrhu objave sprejeli:

Vinogradniki stare in Spodnje Sta-jerske, ne zadržujte prodajo letošnjega vinskega pridelka, v upanju, da se bo pozneje doseglo višje cene, kakor so predpisane. Vsi taki upi so brez podla-ge. Določene najvišje cene vinu in sicer RM 1.— liter za vino prve skupine po drugem pretakanju in RM 0.85 liter za vino druge skupine po drugem preta-kanju, ostanejo.

Podrobnosti lahko razvidite iz po-sebnega ponatisa odredbenega in urad-nega lista (Verordnungs- und Amts-blatt) za Reichsgau Steiermark od 1.

oktobra 1941, komad 79 (odredba o do-ločitvi najvišjih cen in trgovskem za-sluzku za grozdje za stiskanje, brozgo, vinski most in vino v Reichsgau-u Steiermark. (Anordnung über Preise und Handelsspannen für Keltertrauben, Mai-sche, Weinmost und Wein im Reichsgau Steiermark). Samo dolična vina, ki so se prav dobro razvila, bodo pristojne ocenjevalne komisije na predlog višje ocenile.

Svari se pred vsakim zahtevanjem in plačanjem višjih cen. Pristojni nadzor-ni uradi bodo vsako prekoračenje cen kaznovali, imena kaznovanih pa v časopi-sju objavili.

V interesu vseh vinogradnikov in kupcev (gostilničarjev in vinskih trgov-cov) je, da se točno držijo cen, ki so uradno predpisane.

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Posebne predstave nemškega tedenskega pregleda

v nedeljo, dne 30. novembra 1941 ob pol 10. in 11. uri. — Enotna cena na vseh prostorih RM 0.20.

Od petka naprej dajemo film

Sece brez domovine

(HERZ OHNE HEIMAT)

v katerem nastopajo Albrecht Schoenhals, Anneliese Uhlig, Gustav Diessl in Camilla Horn. — Za nedoletne obisk prepo-vedan. 734

Zakonski par

dobi sobo in delo za vse leto. Willkomm-hof, Wachsenberg (P. Margarethen a. d. Pöbnitz). 729

Pozor stolarne!

Katera trdka bi mi zamogla dobaviti me-sečno večje število stolov. Kupim tudi rab-ljene stole. Ponudbe na J. Putschko, Mar-burg (Drau), Triesterstraße 57. 728

Kupim

železno peč, žensko kolo in gum. Friedrich Brumen, Wittmannsberg (Andrä i. W. B.). 731

Vse

divje kože in domače zimske mačke

kupi

Walter Derganz

PELZNAHEREI UND RAUCHWARENGESCHÄFT

740 PETTAU—RANN Nr. 11

Železničarji penzijonisti

člani Podpornega društva že-lezniških delavcev in usluž-bencev v Marburgu (Drau), Tegetthoffstraße 65, se pozi-vajo, da javijo takoj svoj to-čen naslov društvu potom dopisnice, da se s tem ugolo-vi stanje članstva, ki je ostalo na Spodnjem Stajerskem.

Der Treuhänderwaller: Frangesch

739

Vinogradniki in trgovci!

Te dni se bo razdelilo nakaznice za modro galico. Odrezke v.svrho dobave škropilnega sredstva prevzame

Firma A.Sentschar u. Sohn, Pettau
Der Wirtschafter

737

Realitäten- Verkehrskanzlei

Johanna Benda, Graz
Sporgasse 2 Telefon 62-16

išče posestva na kmetih, kmetijstva v vseh velikostih, vinograde, vile, stanovanjske hiše, trgovine vseh vrst s hišami in brez hiš, mala posestva itd. po celi južni štajerski, posebno v okrožju Marburg in sicer za že prijavljene interese za nakup. Cenjene ponudbe s točno navedbo lege, kratkega opisa velikosti, stanja stavbe, cene itd. se vzamejo takoj v delo in postopek.

735

Der politische Kommissar für den Landkreis Pettau

Zahl: VII Schwl. 89/1-1941

Pettau, den 26. XI. 1941.

Razglas

Da se prepreči širjenje kužne bolezni (nalezljive ohromelosti svinj), je prepovedan izvoz živih in klanjih svinj iz področja občin Pettau, Polstrau in Wurmberg.

Za klavne svinje, ki jih je iz okuženih hlevov treba takoj odpremiti v javne klavnice ter zaklati, bodo v takih slučajih tozadevna pisma dovoljenja za izvoz izdajali pristojni župani. Pri transportu takih svinj, je nositi tudi izvirno spričevalo istih s seboj.

Der politische Kommissar:
gez. Fritz Bauer.

741

Priden mladenič želi znanja z dobrim dekletom od 20-26 let v svrhu

ženitve.

Ponudbe s sliko na upravo lista pod „Srečen zakon“ 715

Kovaški pomočnik,

izurjen, se sprejme. Naslov v upravi lista. 720

Učenec ali učenka

iz Cilli-ja ali bližnje okolice s popolno oskrbo pri starših, se sprejme v prvo-vrstno damsko in moško krojaštvo, Franz Meschko, damsko in moško krojaštvo, Cilli, Bahnhofgasse 3. 711

Viničarja

s 3-4 delovnimi močmi sprejemem. Vprašati Arbeitsamt, Marburg (Drau). 721

Viničarja

s 4 delovnimi močmi sprejme Fersch, Hra-stowetz, P. Sauritsch. 716

Viničarje

s štirimi delovnimi močmi ter večletnimi spričevali sprejme Weingut Frauheim, Aug. Schlachitsch, Frauheim. 696

Konjski hlapec

oženjen, žena kot svinjska dekla, z vsa oskrbo, se sprejmeta na Gutsverwaltung Straßenhofen, P. Kunigund. 726

Natakarico

sprejme takoj gostilna v Cilli-ju, Rann šte. 6. 732

Pomočnico

za damska dela in

učenca

za krojaštvo, sprejme Johann Filei, Schnei-derei, Gonobitz Nr. 143. 733

Svinje

plemenske proda Gutsverwal-tung Straßenhofen, P. Kuni-gund. 727

Dobro ohranjen

gramofon

s ploščami prodam. Johann Juss, Mar-burg (Drau), Pobersch, Hermangasse 0 736

Svinjo

9 mesecev staro, prodam. Lopitsch, Marburg (Drau), 730

Leitersberg, Grazerstraße 33. 730

Kupi se večja množina

prediva

po dnevni ceni. Adolf Okroschnik, Was-serleitungsinstallation, Cilli, Landwehr-strasse 9. 686

Prepisati? Prerisati? Ne!

Naročiti foto-kopije je boljše in ceneje. Foto-razmnoževalnica: Kontrolni urad za gospodarska podjetja (Kontrollbüro für Wirtschaftsbetriebe), Graz, Grieskai 60, tel. 67-95. 673

Soba

s štedilnikom se odda za odslužit pri Franz Lopitsch, Marburg (Drau), Leitersberg, Grazer-straße 33. 722

Kupim

vsako množino koruzne sla-me. Ponudbe na Dr. Scher-baum, Marburg (Drau), Luthergasse 5. 742

OGLAŠUJTE!

„ŠTAJERSKI GOSPODAR“

posrednik med mestom in deželo

Prvovrstne simentalke

krave

visoko breje in s teleti,
se prodajo v torek dne
2. decembra v Marburg-u,
Kärntnerstrasse pri
„Löwenwirt“-u.

Franz Prach
Nutzviehhandlung Wildon

725

Pozor vinogradniki!

Sredstvo za razkisanje letošnjih vin!

Po vinskem zakonu dovoljeno. Izvrstno sredstvo za razkisanje in čiščenje vin je prašek, ki odzvanja vinu kiseli okus in naredi vino normalno in okusno. Uporabno je tudi za vse ostale pijače in tudi za čas po vretju. Cena prašku za 300 litrov je: RM 1.50, po pošti RM 1.60. K vsaki pošiljki je priloženo natančno navodilo. Naroča se pri J. PUTSCHKO, zastopnik, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 679

Pikolo in jabolčnik

zdrav in okusen s 3-4 odst. alkoholne stopnje si pripravite za domačo uporabo brez pravega jabolčnika. Jabolčnik in pikolo si tudi lahko pomnožite za 100 do 150 odstotkov. Tudi izboljšate si lahko pikolo, ako naročite naš „Jabolčni sok“, ki je pripravljen iz samih domačih preparatov in stane za 160 litrov RM 3.25, po pošti RM 1.40 več. — Veliko zahvalnih pism na razpolago. Zastopnik: J. PUTSCHKO, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 680

Cunje krojaške odrezke, stari železje in kovine, papir ovčje volne, svinjsko in govejo dlako (arovo) kupuje vsako količino. Arbeiter, Marburg, Draugasse 5 507

Nagrada RM 50.— dobi, kdor mi sporoči, kje se nahaja moja kobila „Fuksa“, ki so jo bixsi srbski orožniki iz postaje Missling dne 10. aprila 1941, okrog 3 ure zjutraj odvedli v smeri Wöllan-Hochenegg-Weit-Grobelno ter dne 11. aprila 1941 nekje ob cesti v Grobelno v neki kolarnici pustili. Kobila je okrog 12 let stara, težka, 155 cm visoka, popolnoma rjave barve z edinim znakom na zadnji levi nogi spredaj nad kolonom približno 15 centimeterski presek od tovaršice v znaku celega svinčnika, kjer so na obraslem mestu sedaj bele dlake. Za poročila prosim: Leopold SMONKER, Oberdollitsch, Post Missling. 713

Seznam

prednikov za arijske izkaze Vam sestavi in napiše Familienforschungs-Institut, Graz, Griesgasse 60, telefon 67-95. 687

Nagrada RM 25.— dobi tisti, ki mi sporoči, kje se nahaja moj enovprežni voz, ki se ga je dne 15. maja 1941 s transportom iz Windischgraz-a oddalo komisiji za razdelitev konj in vozov v Windischfeistritz-u. Voz je bil v dobrem stanju, zeleno barvan, z dobro čitljivo, vžgano številko 101 na ojah ter z železno zavoro, ki je pritrjena na sprednji levi strani lestvice. Za poročila prosim: Leopold SMONKER, Oberdollitsch, Post Missling. 712

Razprodaja vse vrste važnih delov za kolesa. Skrabl, Marburg (Drau), Thesen, Unterdoberwara Nr. 165. 717

Kovačija dobro idoča in na prometnem kraju blizu Marburga (Drau), se odda takoj v najem. Naslov v upravi lista. 718

Svinje (plemenske), 3 mesece stare, prodam. Vprašati Marburg (Drau), Bubakgasse 36. 719

Plemensko telico

staro 20 mesecev prodam. Vprašati pri Gasthaus Riedl, Lendorf, P. Marburg (Drau). 721

V najem se odda posestvo za polovični pridelek. Potrebne 4 delovne moči. Naslov v upravi lista. 714

Ravnokar je izšel v štiri-barnem tisku novi

plan mesta Marburg a. d. Drau

z najnovejšim seznamom ulic in cest

Cena RM 1.-

po pošti RM 1.20

Dobi se pri založniku

Marburger Druckerei

Marburg, Badgasse 6

ter v vseh knjigarnah in večjih trafikah

Pozor! Člani društva „Ogenj“ naj pisмено pošljejo svoj se-danji natančni naslov najkasneje do 6. dec. 1941 na Franz Koren, Marburg (Drau), Badgasse 4. 723

Naroči „Štajerskega Gospodarja“!

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega preljubega soproga, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Josef-a Tschretnik-a

gostilničarja, posestnika in živ. trgovca

izrekamo tem potom našo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami ob tej težki uri in izgubi sočustvovali.

Srčna hvala vsem, ki ste darovali pokojniku v slovo vence in cvetje ter tako okrasili njegov zadnji dom.

Anderburg (Georgen), Neudorf, am 21. November 1941.

710

Zahujoča žena, otroci in ostalo sorodstvo.